

LAISVOJI LIETUVA

Lietuvių savaitraštis
Leidžia Lietuvos
Atgimimo Sąjūdis
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16. Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

FREE LITHUANIA

Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian
Regeneration Association
3157 So. Emerald Ave.
Chicago 16. Ill.
Victory 2-4372.

"Entered as second class mat-
ter at the post office at
Chicago, Illinois."

Laisvoji Lietuva

IX metai.

Kaina 10 c.

Ketvirtadienis, birželio (June) 2 d. 1955 m.

Kaina 10 c.

Nr. 22 (244)

A. L. T. SAJUNGOS SEIMUI PRAĖJUS

Amerikos Lietuvių Tautinė Sa-
junga yra pasižymėjusi dviem po-
žiūriais: a) stipriomis asmenybėmis ir b) pozityviais darbais.

Vadovaujama didelių patrijų, ji pirmoji suprato, kad Lietuvos išlaisvinimo darbas reikalauja visų pozityvių lietuviškų jėgų mobilizacijos ir planingo panaudojimo.

Nesulaukusi reikiamo pritarimo paskutiniame Amerikos Lietuvių Kongrese, ALT Sąjunga ryžosi Antano Olio planą įgyvendinti savo ir idėjiniai giminingų organizacijų tarpe.

Nežiūrint visų sunkumų, ALT Sąjunga šiandien gali drąsiai pasakelti, kad psichologinis griovys tarp senųjų ir tremtinių ALT Sąjungoje praktiškai nebeegzistuoja.

Šito ji pasiekė sumanių vadovų dėka, kurie pirmo eilės stadijoje reikalavo, o ne asmenines ambicijas.

Š. m. gegužės mėn. 28—29 dienomis įvykęs ALT Sąjungos Seimas savo rezoliucijomis šias išvadas užantspaudavo, suteikdamas kuo plačiausia bazę paskiriant asmenų bei organizacijų sveikatai ir kūrybiškumui pasireikšti.

Trumpai apie patį Seimą

Seime buvo atstovaujami 8-gos skyriaus nuo Atlanto iki Ramiojo vandenyno. Seimo prezidentu ir atstovu žodžiu ir raštu sveikino daugelis Lietuvos diplomatų, visuomenės veikėjų ir organizacijų atstovų.

Po iškilmingos dalies, ALT Sąjungos Seimas aptarė Sąjungos nueitąjį kelią ir apsvaistė veikimo gaires atečiai.

Naujami A. L. T. Sąjungos Centro Valdyba išrinkta iš čikagiečių:

ALT Sąjungos pirmininku (prezidentu) išrinktas Dr. Steponas Biežis.

Centro Valdybos nariais išrinkti:

Advokatas Antanas Lapinskas, Dr. Juozas Bartkus, Dr. Bronius Dirmeikis, Inž. Juozas Jurkūnas.

Tai penkios pavadės vyrų, kurios pačios už save kalba ir nereikalingos jokių paaiškinimų. Iš šių vyrų galima tikėtis sprendimų, kurie ne tik Sąjungos gyvenime, bet ir visoje lietuviškojo krašto įneš naujo vėjo ir pozityvaus judėjimo.

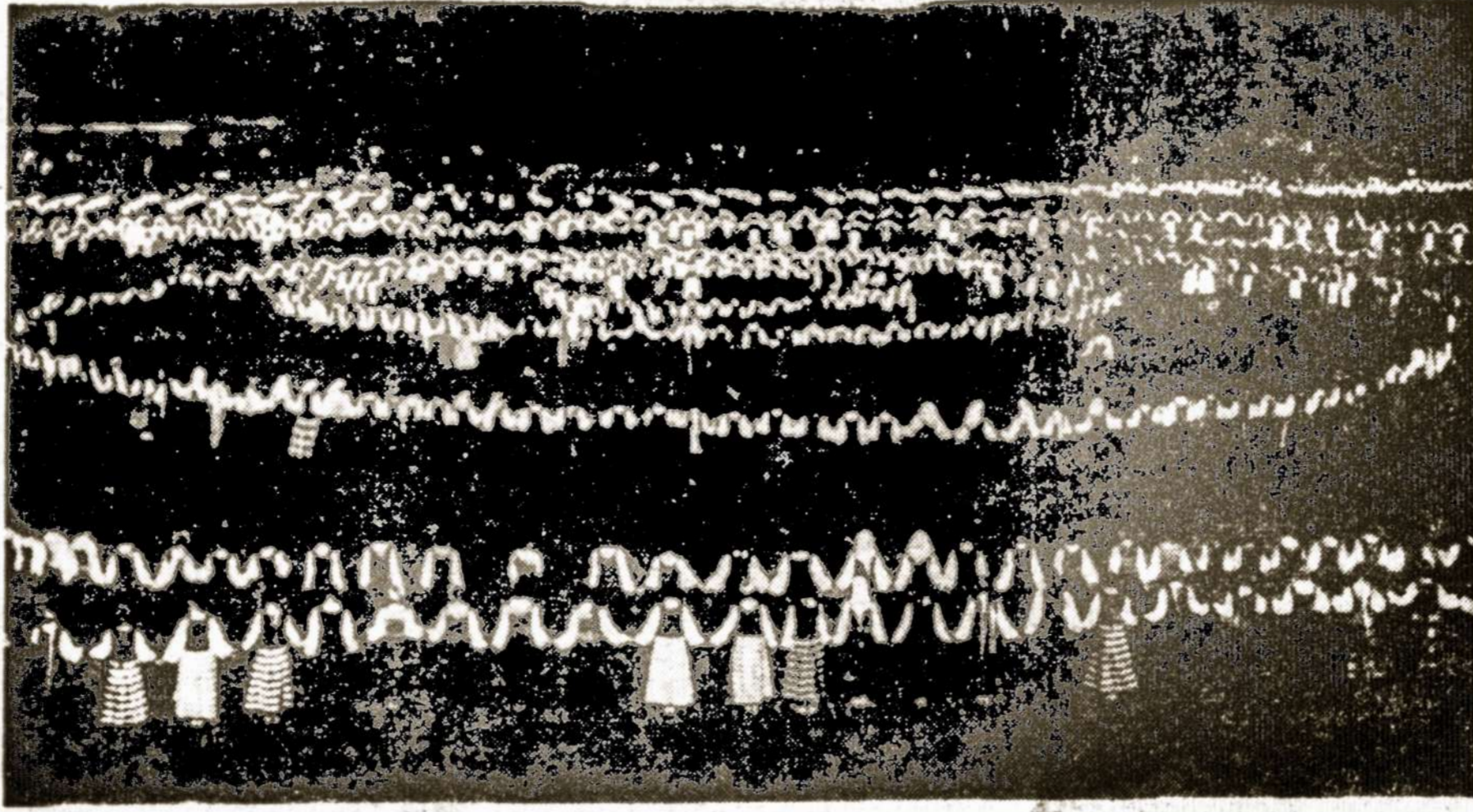
Mūsų sugestijos ir pageidavimai

"Laisvoji Lietuva", nuo pat atskūrimo pradžios Čikagoje, ypatingą dėmesį skyrė A. L. T. Sąjungos veiklai ir augimui. Nekarąta buvo kreiptasi ir gauta visakariopos paramos iš Antano Olio, Juozo Bačiūno, dr. Stp. Biežio, Antano Lapinsko ir kitų, kurios dėka "Laisvoji Lietuva" galėjo prisidėti prie bendrųjų problemų kėlimo, ypač prie abipusio abiejų kraštų tarpusavio pažinimo ir susipratimo.

"Laisvoji Lietuva" tiki, kad pradėtasis senosios Centro Valdybos sutartėjimo kanalas, bus tęsiamas toliau ir naujosios Centro Valdybos. Tuo labiau, kad Sąjungos Seimas nurito pačius didžiulius akmenis, kurie lėtinio bendrojo darbo sparta.

"Laisvoji Lietuva" sveikina naująją ALT Sąjungos Centro Valdybą ir linki jai našaus ir sėkmingo darbo.

TAI BENT RATELIS!

Iš visų Lietuvos kampų susirinkdavo merginos per didžiąsias šventes į Kauną...

Okupuotoje Lietuvoje

— Valstybinį filharmonijos kvartetą sudaro E. Paulauskas, K. Kalinauskaitė, J. Fledzinskis ir M. Šenderovas, kurie šį pavasarį Klaipėdoje davė koncertą, pasirinkę R. Gliero ir kelių komunistų autorių kūrinius, kai publikos buvo šaltai sutikti. Jiems talkininkavo pianistas Stasys Vainiūnas ir žydė N. Lifšicaitė. Koncerto publiką sudarė kvietiniai, o šiaip pašalinės nebuvo, nes tokioms programoms nėra pinigų.

— Panevėžio teatras pastatė Juozo Grušo 4 veiksmų, 5 paveikslų pjesę "Dūmai". Pastatė V. Blėdis ir G. Karka, dekoracijos— A. Stepankos (rusas). Svarbesnes roles atliko: B. Babkauskas, R. Mikalauskaitė, St. Kosmauskas, R. Zdanavičiūtė. Veikalas meniškai vertingas, pastatymas menkas, ypač vaidyba, aišku, kai vaidina, jau bolševikų išmoksinti komunistinės dvajos "aktorai". Pastatymas nesulaukė gero įvertinimo.

— Paskutiniu laiku pradeda daugiau reikštis scenos dekoravimo mene naujos pavadės: A. Stepanka, M. Percovas, A. Grigorjanovas, R. Lukšas, kurie daugiau dirba Vilniaus ir Kauno teatruose, tik R. Lukšas Klaipėdoje ir vienas jo paskutinių darbų klaidėdžio "dramaturgo" S. Šatailos pjesės "Dėl sūnaus" dekoracijos, Pjesė iš žvejų gyvenimo, apimanti 1940—1945 metus. Bet dail. negalėjo išryškinti veikalo turinio ir, dar menka V. Lymanto režisūra, veikalą visai nubanalino.

— Buv. Vytauto Didžiojo gimnazija Klaipėdoje pavadinta Kristijono Donelaičio vardu, bet šis vardas dar neseniai gautas, o anksčiau — jau bolševikmetų — vadinosi Pirmoji vidurinė mokykla.

— Vilniečiai dailininkai: Baly Macutkevičius jau kuris laikas negirdimas, Vaclovas Kosciūška dirba valstybinėje leidykloje, kaip iliustratorius ir jaunimo knygų redaktorius, plačiau ima reikštis grafikas Vladas Drėma, net ir aktyvus "Pergalės" ir kitų periodinių leidinių bendradarbis ir meno kritikas. Visai nesigirdi, gabios knygų iliustratorės Sofijos Urbanavičiūtės. Iš jaunųjų mažai kas pasireiškia.

— Įvesta rusų kalba mokyklose. Ruošiami vadovėliai. Neseniai pasirodė jurbarkiečio T. Šuravino kartu su K. Petersonu "Rusų kalbos vadovėlis". Vyresnėms klasioms paruošė žinomas pedagogas jurbarkietis Stasys Balčytis. Vadovėliai paruošti pagal Maskvos

nustatytą programą ir tekstas komunistų autorių ir vienas kitas papuola ir lietuvių, bet jau kompartijos politruko redakcija.

— Vilniuje "Tiesos" leidykla išleidžia mėnesinį literatūros, meno ir kritikos žurnalą "Pergalė", kuris yra lietuvių bolševikų rašytojų organas. Atsakingas redaktorius yra Jonas Šimkus ir redakcinę kolegiją sudaro: J. Avižius, J. Baltušis — A. Juzėnas, A. Gudaitis — Guzevičius, K. Korsakas, V. Mykolaitis — Putinas ir T. Tilvytis. Žurnalas knygos formato, 128 pusl., bet kaina pavienio numerio gana brangi — 5 rubliai. Turinys daugiausiai agitacinis. Plati knygų apžvalga ir informacija. Žurnalas iliustruotas. Nors skelbiamas literatūros bei meno žurnalas, bet retai kada kas vertingumo užtikinama ir, tas specialiai komunistinei propagandai.

— Pavergtoje Lietuvoje veikia 5 muzikos mokyklos: Kaune — Juozo Gruodžio vardo, Vilniuje — Juozo Talat-Kelpšos, Klaipėdoje (direktoriumi yra Juozas Karoskas), Šiauliuose ir Panevėžyje. Dar Vilniuje yra valstybinė konservatorija, kurios direktoriumi yra Juozas Karnavičius ir pavaduotojas P. Tamoliūnas.

— Vilniaus miesto komiteto sekretoriumi yra M. Kenevičius. — Panevėžio "Vienybės" kolūkių klubo — skaityklos vedėja yra Čepėnaitė. Minimo kolūkių pirminku — Šiaučionas.

— Valstybinio istorijos — revoliucijos muziejaus moksliniai bendradarbiai yra — J. Neverauskaitė ir J. Žemaitytė.

— Pastaruoju laiku daugiau plinta verstiniai veikalai ir daugumoje bolševikų autorių. Pirmieji vertėjai yra: V. Mykolaitis—Putinas, Adomas Lastas, Kazys Boruta, Domininkas Urbas, Juozas Paukštelis, Karolis Vairas-Rackauskas, Kazys Kiela, Motiejus Miškinis, Liūnė Janušytė — Drazdauskienė — Miltinienė, Aleksandras Churginas, Albertas Juzėnas — Juozas Baltušis, Jonas Balčikonis, Kostas Korsakas — Radžvilas, Jonas Šimkus, Eugenijus Matuzevičius, J. Gilvydis, P. Dirsė, R. Jankevičiūtė, J. Stukas, J. Dukynas, P. Keidošius, M. Lukšienė, T. Stonis, B. Puodžiukaitis, V. Reimeris, V. Girčys, A. Skinkys, K. Kubilinskas, Vytautas Sirijos Gira, K. Bartkus, K. Akelis, Br. Pranskus ir visa eilė kitų, kurių pavardės mažiau girdėtos, bet gė aukščiausiai minėtų įsitraukimas į vertimus, net terminuotas. Grožinė literatūra eina antraeilii dalyku, kai svarbu pirmiau mokslo populiarizacija ir daugumoje prieš

religinę, kuri, net dar veikiančiose bažnyčiose peršama, kai tą darbą atlieka politruakai ir bolševikų įsventinti "kunigai". To dar anksčiau nebuvo.

— Centrinės bibliotekos vedėju—direktoriumi yra J. Urbanavičius.

— Iš jaunųjų dailininkų pasižymi V. Galdikas ir St. Krasauskas, kurie dalyvauja daugiau periodikoje iliustruojant apsakas, noveles, net ir poeziją.

— Mokslo Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto direktoriumi yra Kostas Korsakas—Radžvilas, instituto darbuotojai: L. Gineitis, Amr. Jonynas, A. Močkus, D. Čiurlionytė, J. Galvydis, V. Maknys, L. Vildžiūnas, J. Lebedys.

Konsulas sveikino rotariečius

Dr. Petras Daužvardis

Lietuvos konsulas dr. Petras Daužvardis sveikino Rotary International Aukšinio Jubilėjaus Suvažiavimą Čikagoje Lietuvos rotariečių vardu, primindamas tai, kad Rotary klubas Lietuvoje buvo uždaryti raudonojo Lietuvos okupanto; jis atsikreipė į pasaulio rotariečius, prašydamas juos prisiminti Lietuvą suvažiavime ir savo klubuose.

Rotary organizacija turi 411.000 narių, 8.700 klubų, 90 valstybių. Suvažiavime dalyvauja apie 1.500 atstovų iš 65 valstybių.

John Pakel, vienas stambiausių lietuviškios veiklos ir spaudos rėmėjų.

Istorinis pavyzdys

Jugoslavijos diktatoriaus sukilimas prieš Kremlį yra vienas įdomiausių įvykių pokarinėje Europos politikoje. Tuo tarpu, kai didžiulės, demokratinės valstybės, kaip Čekoslovakija, Vengrija, Lenkija ir kitos "savanoriškai" paprasė Maskvos diktatorių globos, palyginamai nedidelė, karo nuvarginta jugoslavų tauta, vadovaujama bolševikų partizanų vadovo Tito, uždarė savo valstybės sienas nuo Kremliaus agentų "geležine tvora" ir pasakė dar gyvam Josefui Stalinui: "neikišk nosies ne į savo reikalus".

Tik istorikai galės kada nors tinkamai įvertinti, kiek pakenkė Kremliaus vidaus ir užsienio politikai, toks Tito pasielgimas.

Tačiau jau dabar yra aišku, kad Tito buvęs pirmasis komunistų vadovas, nepabūgęs Stalino ir išdrįsęs jam atvirai pasipriešinti. Kas žino, ar tik ne Tito pavyzdys padarė Malenkovą ir kitus kopti į Stalino sostą per savo draugų lavonus?

Ir štai, šiomis dienomis, Kremliaus šios dienos patys didieji: Nikita Chruščėvas ir maršalas Bulganas atvyko pas tą patį Maskvos prakeiktąjį "sūnų palaidūną" prašyti taikos ir draugiškumo.

Tokio nusizeminimo Maskva nebuvo parodysi prieš Vakarų demokratinės valstybes net tada, kai vokiečių kariuomenė apšaudė Maskvą ir Leningradą. Ką gi rodo šis istorinis pavyzdys?

Tito pažino Kremliaus vyrų charakterį. Jis buvo jų mokinys. Jis žinojo, kad jie respektuoja tikti lazdą, todėl pasirinko patį didžiausią sąsą baslį ir drožė juo pačiam didžiausiam tiesiai per pakaušį. Tas, žinoma, nesukniubo, bet suabejojo, nebedrįso pulti iš karto iš arti, o tik iš tolo pradėjo rodyti dantis ir grąšinančiai stausti.

Tačiau ir Tito nežiojsojo. Jis veikė dviem kryptim: viena jis šaukė Vakarų pagalbos, kita jis kūrė savo draugus ir šalininkus jo pavyzdžiu pasekti kitų kraštų komunistus. Reikia manyti, kad Tito neasarėjo, kada buvo kariamas pirmasis Lenkijos bolševikas Gomulka ir kiti. Jis gerai žinojo, kad vieton vieno pakarto, stot į jo vietą dešimtis kitų.

Dabartinių Kremliaus valdovų vizitas įtikinančiai kalba, kad Maskva turi didelių sunkumų ne tik savo viduje, bet ir su savo satelitais.

Be abejo, vienas didžiausių kaltininkų, palaužusių absoliutų pasitikėjimą Maskvos valdovais, yra Tito. Sutvarkius jį, su kitais būtų daug lengviau susitvarkyti. Ar pavyks Kremliaus "genijams" šis šėtoniškas žygis, parodydys tolimesnė ateitis. Sprendžiant iš praeties Tito ėjimų, Maskvos "taikos balandžiai" turėtų grįžti namo be didesnių laimėjimų.

Ta pačia proga tenka priminti Maskvos paleistą "anti" apie neutralių valstybių juostą tarp Rytų ir Vakarų. Be abejo, ši propaganda buvo skiriama daugiausiai Švedijai, kuri, nežiūrint savo padėties, dar vis tebesvajoja išlikti neutrali ir būsime kare.

Ką daro Vakarai? Prancūzija ir Anglija, parbloktos vidinių sunkumų, visomis išgalėmis stengiasi prastėti tariamos taikos laikotarpi. Amerika niekad nepasižymėjo savo agresyvinėmis nuotaikomis. Į karą ji vėlėsi būtino reikalo verčiama. Ar žino Amerika tikrąją padėtį ir nuotaikas anoj pusėj geležinės uždangos ir

IŠ VISO PASAULIO

Sov. Sąjunga sutiko dalyvauti keturių konferencijoje

Nepavyko dar susitarti dėl vietos ir laiko. Sovietai siūlo konferenciją šaukti Vienoje, vakariečiai aiškina, kad kol Austrijos taikos sutartis dar nėra įsigaliojusi ir Austrija dar laikoma okupuota valstybe, Viena nėra tinkama vieta konferencijai. Galutinis sprendimas dėl vietos ir laiko tikimasi išspręsti San Franciske, kada Jungtinių Tautų sesijos metu ten susitiks visų keturių didž. valstybių užsienio reik. ministrai. Vakariečiai, ypač JAV, mažai deda vilties, kad keturių konferencija pašalins šaltąjį karą. Sov. Sąjungos projektuojamą neutralių valstybių juostos sudarymą, galutinai atmetė Valst. Departamentas, o taip pat ir pati V. Vokietija. Vakariečių nuomone, sujungtos Vokietijos neutralumas galėtų būti sprendžiamas tik tuo atveju, jeigu sovietai sutiktų tą patį padaryti ir su savo satelitiniais kraštais. Tačiau tokių nuolaidų niekas iš sovietų nesitiki. Patys sovietai tai vadina tik konferencijos sabotažu.

Vyksta Sov. Sąjungos — Jugoslavijos derybos

Pr. savaitę aukščiausi Sov. Sąjungos vadai — Bulganas, Chruščėvas, Gromyko ir Mikojanas atvyko į Belgradą, kur juos aerodrome pasitiko pats Tito. Jugoslavijos spauda laikosi gana šaltai ir išdidžiai sovietų atžvilgiu. Ypač yra nepatenkinta konferencijos metu Bulgano pasakyta kalba, kur jis visą kaltę dėl santykių iširimo yra suvertęs nužudytam Berijai.

Kom. Kinija padidžia amerikiečių lakūnus

Kefuri jau pasiekė Hong Kongą. Manoma, kad bus paleisti ir kiti lakūniai. Komunistai šiuo paleidimu nori paruošti dirvą JAV — Kom. Kinijos deryboms, kurias jie pasiūlė Bandungo konferencijoje. Amerikiečiams neparodžius noro derėtis, Indija ėmėsi tarpininkauti. Jos specialus pasiuntinys Manon ilgai viešėjo pas Kom. Kinijos vadus, dabar grįžo į Indiją, o netrukus mano atvykti Vašingtonan.

Anglijos rinkimus laimėjo konservatoriai

Kaip ir buvo laukta, Anglijos parlamento rinkimus lengvai laimėjo konservatoriai, dar padidindami iki šiol turėtą atstovų skaičių. Dar biečių vadai Atle ir Bevanas buvo irgi perrinkti, bet tik mažesne balsų persvara.

Viesulas padarė daug nuostolių

Kansas, Oklohoma ir Texas valstijose. Žuvo apie 100 žmonių. Visiškai išgriauti keli miesteliai. Po viesulo sijantė didelės audros.

— 00 —

ar yra pasiruošusi lemiančiam žygiui. Sprendžiant iš viešosios opinijos ir vadovaujančių asmenų pareiškimų, reikia daryti išvadą, kad ne. Reiškia, Maskva turės dar daug laiko susitvarkyti savo viduje ir sutvarkyti neklauzadas, jeigu neįvyks tai, ko ji daugiausia bijo: visuotinės suirutės Raudonojoje Armijoje ir satelitinuose kraštuose.

Vyt. Staneika.

Zemaičių Kalvarija, — žemaičių dvasios stiprintoja.

Iš Putino kūrybos

LIETUVA

Vieniems — tu didvyrių palaiminta / žemė,
 Kitiems — tu nykštukų varginga / tėvyne,
 O man tu esi kaip smūtkelis prie / kelio,
 Kur laukia kelevio malda ir / nakvyne.

Vėlai iškeliavęs iš nykių sodybų /
 Į kito pasviečio laisvą rytą,
 Aš puseje kelio, vidurnakčio gūdy,
 Palinkusia galva prieš tave / sustoju.

Žinojau, kad tu rūpestinguoju / žvilgsniu
 Palaiminsi mano ir sėją ir piūtį.
 Bet leisk man, šios žemės pakly- /
 boms, / dusiam sūniui,
 Nulinkusia galva prie tavęs /
 / papūti.

Tu man paslaptis, kuri myli ir /
 / kenčia —
 Ir žodžiais išreikšti tave /
 / nemokėsiu,
 Tik naują gyvybę krūtinėje pajusiu
 Po tavo priglobiančių rankų /
 / pavėsiu.

Paskui aš nueisiu, kaip daugel /
 / nuėjo —
 Į gūdią naktį šešėlių šešėliais.
 Bet aušra ir rytmio varpa /
 / išgirdęs,
 Žinosiu, kad tu buvai mirus, o /
 / keleis.

PUMPURĖLIS

Rausvas žiedo pumpurėlis
 Iš pavėsio pasikėlęs,
 Į saulutę kaitrią, šviesią
 Pro lapus galvutę tiesia.

— Kilk, saulutė, kilk, meilioji!
 Tu taip glostai, taip vilioji!
 Kai tik tavo spinduliai
 Gėles pumpurus praskleis,
 Pasistiebs iš pavėsių,
 Aš taip pat jau pražydėsiu.

• Duosiu žiedą tokį skaisčiau,
 Nuo kurio džiaugsmu užkaustu
 Kiekviena šviesi akis,
 Kiekviena saulute širdis.
 Kilk, saulutė, kilk, meilioji! —

Ir į kvapnią sodą tylą
 Saulė kyla, kyla, kyla...
 Traukiasi kertėn šešelis,
 Skleidžias rausvas pumpurėlis.
 Ligi ryto slėptą grožį
 Taurėji spindinčioj atvožia —
 Ir į naują skaidrų žiedą
 Margas plastakėlis rieda.

PRO VYŠNIŲ SODĄ

Pro vyšnių sodą tylą vakarėlį,
 Jei eisi vienas, jaunas bernužėli,
 Kad tau mergelė meilų žodį tartu,
 Sustoki parymot prie kiemo vartų.

Prie balto klevo užkeltų vartelių
 Kalbėta buvo daug meilų žodelių.
 Kas buvo tarta, niekas negirdėjo,
 Sodely tik lakštingala čiulbėjo.

Vidur tamsios naktuzės — naktų- /
 / žėlės
 Pilka migla nuo šaltinio kelės.
 Kad bent varteliai klevo negirg- /
 / dėtų, —
 Mane kieman bernelis palydėtų.

Gaili rasa rytais nuo medžių /
 / krinta,
 Aukšta tėvelio klėtis užrakinta.
 Vai niekam dukružėlė nesiskustų.
 Jei bent tik rūtom vakarėlį rūstų.

Pro vyšnių sodą, jaunas bernužėli,
 Jei eisi vienas šiandien vakarėlį,
 Nestoki parymot prie kelio vartų,
 Kad ant tavęs mergelė nesibartų.

—○○—

Iš "Keliai ir kryžkeliai".
 Antrasis leidimas, Čikaga,
 Terra, 1953 m.

A. STANEIKAI 70 m.

Vienas senosios kartos dailininkų, kuris daugiau buvo įsitraukęs į diplomatinę veiklą, bet ir teptukas nebuvo užmirštas, nors ir daugiausiai laiko praleidęs užsienyje, kai ten daugiau ir pažįstamas, kaip tapytojas portretistas, tai Adalbertas Staneika, kuris neseniai persivertė savo amžiaus 70 metų sukaktį. Gimė 1885 m. balandžio 23 d. Rytų Lietuvoje. Mokėsi Lenkijoje — Krokuvos Meno Akademijoje ir jau mokyklos suole pasizymėjo, kaip portretistas. Baigęs, dar studijas gilinavo Vokietijoje — Miunchene, Prancūzijoje — Paryžiuje ir Italijoje — Romoje.

Iš mažens, be meno, dar viliojo kalbos, kurios ir atėmė atliekamą laiką. Grižęs Lietuvon, kaip mokantis kalbų, buvo pakviestas dirbti į Užsienio Reikalų ministeriją. Pradžioje vietoje dirbo, bet vėliau buvo pasiūstas į užsienį diplomatinei tarnybai, kaip generalinis konsulas. Užsienyje ir praleido daugiausia laiko. Nors atėjusį darbą darbas atsakingas ir įtemptas, bet jis nedavė savo talentui numirti. Dirbdavo daug ir viešai reikiški ir dalyvavo su kitais parodose. Sūruošdavo ir savo parodas, kurios nepraeidavo sausu pasirodymu, bet ir užsienio meno kritikai geriausiai atsiliepdavo. Žinoma, jis daugiau portretistas ir vienas geresnių. Bet ir peizažas jam nesvetimas, parodose sykiais pirmiausia pasirodydavo. Jo darbai apie jį, dalis tempera bei pastelė, bet pagrindinis — aliejus. Daugiausia savo tarnybos laiko praleidęs Italijoje, tai ir tenykščiuose daugiau ir pažįstamas. Beveik daugumos turtingųjų kambariai bei seklyčios ar meno galerijos pasipuošę mūsų garbingojo sukaktininko darbais — portretais, peizažais.

Lietuvoje ir dalyvavo parodose, net ir 1942 m. apžvalginę parodoje Kaune, išstated gen. S. Žukausko portretą. Jis vienas pasuktiniųjų Lietuvos Dailininkų Sąjungos laisvai rinktas pirmininkas, o priešpaskutinis buvo dail. Adomas Smetona, kurį bolševikai išvežė Sibiran ir ar gyvas, nėra žinios. Be to, keli tik telieki, ir jis anų pirmoje Lietuvos Dailės Parodoje Vilniuje dalyvavusių, kai kartu dalyvavo ir M. K. Čiurlionis, dailininkų. Jis anoje parodoje davė portretų.

Nors vienas iš vyresniųjų, bet nepasilikio likti bolševiko auka ir pasirinko treminio dienas. Vokietijoje gyveno Ravensburge, kur veltui laiko neleido ir nutapė visą eilę paveikslų. Atvykęs Amerikon apsigyveno Wyncotte, Pa., kur ir dabar gyvena. Buvę surengęs savo darbų parodą, kuri puikiai vietos spaudos buvo įvertinta. Čia jau be portretų davė ir peizažų ir natūr morte. Gyvena tik kūrybai atsidėjęs. Treči metai veikia dailės studija, jo vedama, turi nemažai skaičių jaunesnio ir vyresnio amžiaus mokinių. Numato suruošti ir savo mokinių parodą.

Dail. Adalberto Staneikos įnašas lietuvių meno istorijon gana didelis, ypač portrete, kai šis žanras mums šykštus ir tenkinamės vieno kito, bei jaunų, kur mes dar ką stebuklingo negalime parodyti. Jo portretas jau kitokia charakterio, kai ir koloritas yra gyvenišnis, šiltesnis, susigyvenęs su Italijos gamta, nuotaika likusi sava ir nenuskurdusi. Skirtingas ir peizažuose, kaip mūsų a. a. Jonas Mackevičius, Petras Kėpoka ir kiti. Adalbertas Staneika, kaip minėta, daugiau pažįstamas užsieniui, bet jis visur lietuvis ir par-

Skautai Detroito scenoje

"Džiaugsmo" premjeros proga

Gegužės 21 Western High School salėje buvo suvaidinta V. Siskino 5 veiksmų, 7 paveikslų pasaka — "Džiaugsmas". Veiklą statė Detroito skautai, — Pastatymas ir režisūra — Justo Pusedžio, dekoracijos — Petro Melniko, muzika — Stasio Šližio, šokiai — Aldonos Rastenytės. Vaidinime dalyvavo apie 50 veikėjų.

Neesant meno kritiku, yra sunku ką nors rašyti apie tikrąjį meno vertę bet pasinaudodamas eilinio žiūrovo teisėmis, bandysiu, nors trumpai apibūdinti apie veikalą tiems, kurie jo nėra matę. Uždangai pakilus, išdidžiai priėjo prie mikrofono dvi jaunos, žavingai tautiniai drabužiais aprengtos mergytės ir pasitikėdamos savimi, pranešė apie veikalą turinį. Šis momentas pagavo jautrią žiūrovo širdį ir nevienam per skruostą nuriedėjo džiaugsmo ašara.

Su pirmuoju veiksmu, meniškai didingos dekoracijos, lietuvių širdžiai pritaikytos dainos ir veikėjai, žiūrova dvasiniai surišo su veikalu ir jo lakias mintis nunešė į našlės su sūneliu ir dukrele sodą, į miško pakraštį, į karaliaus Žiemos Šiaurės šalį, į džiaugsmo šalį pas Laimę ir į raganų vietovę miške. Gilų džiaugsmą žiūrovams suteikė, kai pasirodė scenoje nuostabiai gražiai balerinių drabužiais aprengtos gėlės šokėjos ir ypatingą dėmesį atkreipė savo baletu išraiška stebuklingoji gėlė — B. Salytė. Žinoma, nepaprasto pasididžiavimo verta buvo, skoninga spalva apsirengusi ir Laimės rolių atitikusi — D. Mikaitė. Tiesiog sunku būtų ir išsivaizduoti gražesnį reginį, kaip šokėjos snaižės savo jaunatvišku patrauklumu, drabužių mirgančiu spalvinumu ir meniška išraiška užpildė scenos aikštę. Taip pat ir raganos su dukromis pagaušančiai veikė į žiūrovą, tai raganišku juoku, tai kitokia savo meniškų paprastumu.

Kalbant apie atskirus veikėjus, reikėtų ir pirmą eilę statyti našlės dukrą vaidinusią — L. Rastenytę. Ji savo natūralumu ir laisvais judėjimais, kalbėdama į sode esančias gėlytes ir įsivaizduojama drugelį, užsitarnavo rimtos aktorės vardą. Žinoma, šis mano pasisakymas nenustelbia ir kitų, gerai atlikusių rolių veikėjų, kaip kad: našlės motinos, sūnaus Vincuko, gydytojo, žiogo muzikanto, žiogu šokėjų, kiškiukų, skruzdžių, brolių nykštukų ir sodo mergaičių. Labai gerai suvaidino: Šiaurės vejas, Karalius ir karaliaus sargybiniai, o ypač jų ryškių spalvų kostiumai priminė didingą prabangą. Dar reikėtų priminti, kad visapusiškam veikalo pasisekimui daug reikišmės pridavė ir gerai pritaikytos šviesos.

Primenant apie kai kurias pastabas, žinau, kad rež. J. Pusedis pasakys: "Nemokėk mokytesnio". Tas tikra tiesa, bet vistiek atrodė neįtikėtina, nors ir dirbtina, seno gydytojo vaidyba be grimų; gal trūko susiklausymo pas kai kuriuos berniukus šokėjus; be to, gal raganos rolė reikėjo duoti p. C. Griciūtei. Nors gerai raganą suvaidino ir A. Rastenytė, bet žinančiam jos švelnų būdą privačiame gyvenime, raganos rolė atrodo peržiūri.

Šio veikalio pastatymas ir įdėtas darbas nenuėjo niekais, bet užtarnavo skautams garbę ir visai Detroito lietuvių kolonijai pasididžiavimą. Be jokių svyravimų, išvadą galima susidaryti jau iš to, kad pabaigai visi vaidintojai suėjo į sceną: A. Vizbara, 855 Linwood Street, Brooklyn 8, N. Y.

dų kataloguose reprezentavo, kaip lietuvis. Toks jis ir liko. Nors jis ir užsienyje gyveno, bet dalyvavo beveik visose meno parodose. atsiųsdamas savo darbus. Trejetukas telikė iš anų metų čia — Amerikoje: Adomas Varnas, Ignas Šlaipelis ir sukaktininkas Adalbertas Staneika. Amžiaus rudeniška sukaktis neturi nūgąsdinti, bet pasiryžti ir likusias dienas kūryba paversti, kai palikti darbai bus geriausias paminklas.

J. Zanavykas.

kos negalėjo suvaldyti nuo gaušingų katučių.

Vaidinimui pasibaigus, kupina džiaugsmo ir turėdama prieš akis matytus gražiausius vaizdus, publika skirstėsi namo ir žinodama, kad tai skautų nuopelnas, savo mintyse vis skautiškai kartoję: — gražu, gražu, gražu!...

Nesuklysiu sakydamas, kad, bendrai, veikalas yra geras ir jo pastatymas prilygintinas prie aukšto meno lygio. Nors iš turinio atrodytų, kad tinka tik jaunimui, bet ištikrųjų nemažiau vertas dėmesio ir suaugusiems. Tik labai gaila, kad salėje matėsi tuščių vietų. Čia gal reikėtų primesti kalbėti tiems, kurie iš anksto skelbė ir savo reklamos nesugebėjo atskirti šio brangaus pastatymo, nuo kalėdinių eglučių bei kitų eilinių parengimų.

K. Veikutis.

Kongreso biblioteka

GAVO 10-MILIJONINĘ KNYGĄ

Kongreso Biblioteka sostinėje — Vašingtone yra gauta didžiausią biblioteka ir neseniai sulaukė 10-milijoninę knygą.

Nieks nežino tikrai, kuri yra ta 10-milijoninė knygą, nes 1954 metais gauta iš viso 308,736 knygų ir pamfletai.

Jau 1940 m. Kongreso Biblioteka pralenkė kitas pasaulio didžiausias bibliotekas — British Museum in London ir Bibliothque Nationale Paryžiuje. Kongreso Biblioteka užima dvejus didžiausius pastatus, vien bibliotekiniams tikslams.

Isteigta 1800 m., po penkių metų turėjo \$4,000 vertės knygų. Bri tų kareiviai 1812 metais sudegino. Bet tauta tuoj nupirko 6.487 knygas iš Thomas Jeffersono privacios kolegijos, užmokėdama \$3.69 už kiekvieną knygą. 1825 ir 1851 metų gaisrai vėl sudegino du trečdalius visų knygų. Vėliau biblioteka įgijo dabartinį pastatą, netoli Kapitoliaus ir 1939 m. pastatytas antras pastatas.

1954 m. kiekvienas senatorius ir kongresmenas naudojosi biblioteka, bet nedaug kas smulkiai apnak. Gauta net 69,000 prašymų dėl visokių faktų, kuriuos jie vartojo savo kalbose ar ruošiant raportus.

Publikos daug lankosi. Dveji skaitymo kambariai gali aprūpinti net 500 žmonių. Galima prašyti jui bet kokią knygą į dvidešimt minučių duoti.

Biblioteka turi ir kitų kultūrinių dalykų, ne tik visokių knygų — čia randasi Gutenberg Biblija ir Stradivari smuikų rinkinys. Čia randasi pasaulio mažiausia knygelė "The Hose Garden of Omar Khayyam".

Bibliotekoj yra milžiniškas rinkinys Amerikos liaudies dainų, užrekorduotų pietų plantacijose ir prie jos milžiniškų upių. Akleji čia randa tūkstančius Braille knygų ir daug "kalbančių knygų" transkripcijų. Pasauliui susidomėjus rusų ir chinų reikalais, čia randasi didžiausias rnkiny knygų apie Rusiją ir Kiniją.

Common Council

LIETUVOS PAŠTO ŽENKLAI

New Yorko Lietuvių Filatelistų Draugija renka medžiagą išleisti specializuotą Lietuvos Pašto Ženklų katalogą. Jeigu kas turi ženklų, kurie nėra pažymėti Baitijos arba Scotto kataloguose, malonėkite prisiųsti aprašymą šiuo adresu: A. Vizbara, 855 Linwood Street, Brooklyn 8, N. Y.

Dr. Kazys Drangelis, senosios kartos veikėjas, rudenį švenčia savo atvykimo Amerikon 50 metų sukaktį ir tam atminimui išleidžia savo atsiminimus. Atsiminimai palies visuomeninį, organizacinį ir kultūrinį darbą Amerikoje, kurie bus paliustruoti dokumentais, laiškais ir šiaip duomenimis, net iš 1914 metų, kas reta ir daugumai naujiena. Atsiminimai įpusėti ir vasaros pabaigoje atiduodami spaustuvėn.

Kultūrinės AKTUALIJOS

— Vokietijoje — Stuttgarte gyvenęs meno istorikas dr. P. Rėklaitis prieš kurį laiką, Baltų Instituto pavestas, parašė plačią studiją apie garstą šv. Onos bažnyčią Vilniuje. Šiuo metu jis intensyviai renka medžiagą iš meno istorijos Lietuvių Enciklopedijai.

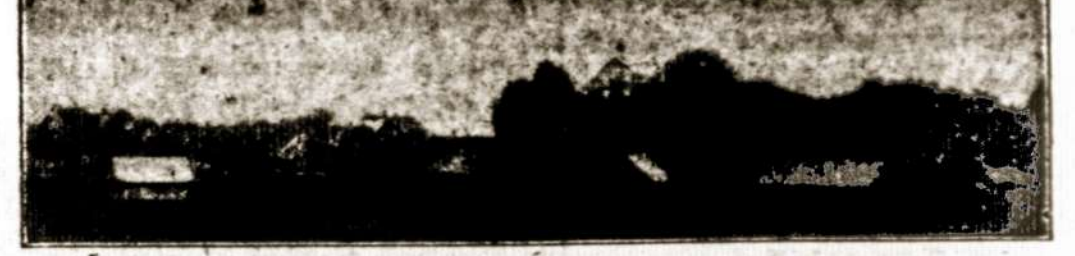
— Kanados Lietuvių Katalikių Moterų D-ja IV-me suvažiavime Montrealyje, balandžio 30 d., nutarė leisti periodinį žurnalą moterims, pavadinant senuoju, nepr. Lietuvojėjusiu "Moteries" vardu. Redakcijon įeina: Stasė Prapuolenytė iš Hamiltono ir K. Steponavičienė — Torontas.

— Aleksandras Landsbergis parašė komediją "Meilės mokykla", kuri ištrauka praėjo literatūros žurnale "Literatūros lankuose".

— Argentinoje išėjo J. Mikelio no knyga "Benamiai", kurioje piešiami treminio išgyvenimai. Be to, išėjo tėvo jezuito J. Venskiaus studija "Komuizmo pagrindai", kurioje nagrinėjamas komuizmas įvairiais atvejais, duodama ir istorinės medžiagos, net iškeliamos bolševikų tūzkulės. Šios rūšies dar pima tokia studija, iš pašakny nagrinėjanti komuizmą. Knygos spausdintos Argentinoje, "Taiko" spaustuvėje. Viršelius piešė treminė dailininkė J. Jablonskytė.

— suėjo 15 metų, kaip nepr. Lietuvoje — Radviliškyje buvo pastatytas stiklo fabrikas, kuris kaštavo apie pusantro milijono litų. Pradžioje dirbo apie šimtą darbininkų, vėliau didėjo, bet pirmasis bolševikmetis nutraukė darbą ir fabriko veikla visai apmirė.

— Siemet suėjo 50 metų, kai

Atsiųsta paminėti

Alė Rūta. TRUMPA DIENA. Premijuotas romanas. Lietuviškos Knygos Klubo leidinys, 1955 met. Spaudė "Draugo" spaustuvė, 2334 So. Oakley Ave, Chicago 8, Ill. Apilankas dail. J. Dobkevičiūtės — Paukštienės, 434 psl. Kaina \$4.00

Liudas Dovydenas: NAKTYS KARALIŠKIUOSE. Apysaka. — Iliustracijos ir viršelis Vyt. Igno. Tiražas — 1.000 egzempliorių. Išleido knygų leidykla Terra, 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. Spaudė "Draugo" spaustuvė. 1955 m. 168 psl. Kaina nepažymėta.

Mirko Jelusiū: CEZARIS. Romanas. I tomas. Iš originalo išvertė A. K. Puida. Tiražas—1.000. Išleido knygų leidykla Terra, 3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. Spaudė "Draugo" spaustuvė. 190 psl. Kaina nepažymėta.

Nadas Rastenis: TRIJŲ ROČIŲ ŠVENTĖ. Baladė. Išleido autorius. Iliustruota paties autoriaus. 1955 m. Autoriaus atvaizdas. Sp. "Tėvyne" 307 W. 30 St., New York 1, N. Y. Popieris geras. Išleido knygų leidykla Terra, 3333 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tiražas 750 egz. 266 psl. Kaina nepažymėta.

F. M. Dostojevskis: PAŽEMINTIEJI ir NUSKRIAUSTIEJI. Vertė V. Andriukaitytė. Antrasis leidimas. 1955 m. Išleido "Nemunas" — 3153 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Spaudė Vl. Matulaičio spaustuvė — 3602 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Tiražas 750 egz. 266 psl. Kaina nepažymėta.

THE LITHUANIAN SITUATION. Vol. XI, No. 1 (133). Lithuanian Legation, Washington, D.C. January — February, 1955 m. Turinijje įdomios medžiagos. Duota ir naujausių knygų apžvalga, 26 pl. Periodinis, mūsų pasiuntinybės Vašingtono, leidinys. Leidžiamas anglų kalba.

XX-me ANNIVERSAIRE du Traite d'Entente et de Collaboration entre L'Estonie, La Lettonie et la Lithuanie, signe le 12 September 1934 a Geneve. Rašo: St. Lazoraitis, dr. St. Bačkis, latvių — O. Grosvald, estų — K. R. Pus-

išėjo Mažosios Lietuvos veikėjo ir tautosakininko Viliaus Kalvaicio gim. 1848. XI. 14 m., mif. 1914. VI. 22 d., dainų rinkinys "Prūsijos Lietuvių Dainos", Dainos surinktos Mažajoje Lietuvoje — abipus Nemuno, dauguma apie Isrutę, Pilkalnį, Vėluva, Karaliaučių, Sargukvą ir kt. Spausdintos Tilžėje. Be to, siemet suėjo 60 metų, kai Tilžėje išėjo jo dainos, eilėrašciai "Lietuvos Kanklių" vardu.

— Istorikas, Mažosios Lietuvos veikėjas dr. Jonas Remeika turi paruošęs spaudai padavimų rinkinį apie milžinų "Svečiuose pas milžinų". Daugiausia duodama iš Mažosios Lietuvos: Ragainės, Venės Rago, Lėkų Rago, Nidos, Vilmantų, Vorpilės, Rambynos, Švecelės, Kintų, Tolkimietys, Salvēs, Tilžies, Dravėnos ir kitų vietovių, padavimų. Dar nepilki. Lietuvoj yra išėjo jo dvi knygos apie Mažosios Lietuvos padavimus.

— Birželio 2 d. Čikagos Meno Instituto patalpose atidaryta "Ail Illinois" meno paroda, kurioje dalyvauja ir vienas mūsų žymiausių grafikų Viktoras Petravičius, darbu "Trys Karaliai". Šiuo metu jo vienas didesnių darbų "Stotys", kurias užsakė dr. M. Morkūnas, — baigtos piešti. Gavo užsakymą nupiešti Kristų Karalių.

— 1940 m. Kaune pradėjo eiti mėnesinis bendro darbo visuomenės žurnalas "Politika", kurį redagavo dr. Juozas Meškauskas — Germantas. Kryptis gynai valstybinė, tautinė ir kultūrinė. Žurnalo teisejo 2 numeriai, kai viską nutraukė bolševikų kruvinoji okupacija. Siemet minima nuo šio žurnalo išėjimo 15 metų sukaktis.

ta ir kiti, 1955 m. 28 psl.

Į LAISVĘ. 1955 m. Nr. 3 (42). Vasaris. Leidžia — Lietuvių Fronto Bičiuliai. Redakcijos kolegija: vyr. red. — Juozas Brazaitis, redaktorai — dr. Juozas Kazickas ir dr. Antanas Muzaitis. Viršelio vinjetės — dail. T. Valiaus. Redakcijos ir administracijos adresas: 23 Linden St., Brooklyn 21, N. Y. 64 psl. Kaina nepažymėta.

SANTARVĖ. Rezistencinis visuomeninių ir kultūros reikalų žurnalas. 1955 m. kovas, Nr. 3. Redaktorius — F. Neveravičius, redakcinį sambūrį sudaro: K. Drungas, A. J. Greimas, B. Raila, J. Vėbra, H. Žemelis, G. Židonytė — Vėbrienė ir S. Žymantas. Viršelis — dail. V. K. Jonyno. Leidžia Lietuvių Rezistencinės Santarvės Informacijos Biuras. Redakcijos ir administracijos adresas: 46 Aberdare Gdns., London, N. W. 6, Gr. Britain. 48 psl. Kaina nepažymėta.

LITERATŪROS LANKAI. Neperiodinis poezijos, prozos ir kritikos žodis. Numeris penktas. Buenos Aires. 1955 m. Redakcinis kolektyvas: Kazys Bradūnas, Juozas Girmis, Juozas Kėkštas, Henrikas Nagys ir Alfa Nyka — Niliūnas. Laikraščio reikalais rašyti: Kazys Bradūnas, 1127 Bayard St., Baltimore 23, Md. Rašo: J. Blekaitis, A. Jašmantas, A. Nyka — Niliūnas, Vl. Prosciūnaitė, Vl. Šlaitas, Georg Trakl, Česlas Milis, Jukian Tuvin, J. Kaupas, A. Landsbergis ir Pr. Budrys. Iliustruotas. 32 psl. Kaina nepažymėta.

TĖVYNĖS AIDAS. Kolumbijos lietuvių leidinys. Nr. 3, metai II. Bogota, 1955 m., sausis — vasaris. Redaktorius: Juozas Bubeļis. Redakcijos ir administracijos adresas: "Tėvynės Aidas", Calle 23. No. 18—59. Apartado Aereo No. 42—33, Bogota, Kolumbija. Iliustruotas. 16 psl. Kaina 50 centų.

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
3157 So. Emerald Ave.,
Chicago 16, Ill.
Telephone: Victory 2-4372.

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:

Metams — 4.50; pusei metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$ 4.50;
6 months — \$ 2.50; 10 c. per copy.

Vyr. redaktorius Vyt. Stanelka.
Redaguoja Redakcinė Komiteta.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir talpina savo nuodū-
ra. Nesunaudoti rankraščiai grąžina-
mi autoriams pareikalavus.

Vardan tos, Lietuvos...

Neperseniai Bob Crosby vieno-
je savo televizijos programoje iš-
sireiškė, jog "many races and re-
ligions means America to me".
Tai buvo blaivus balsas, kurio il-
gus laikas amerikiečiai laukė, ma-
tydami linčiuojamus negrus ir iš-
naudojamus indėnus. Tai yra blaivus
išsireiškimas ir tiems lietuviams,
kurie, neturėdami galimybės skir-
styti savo tautiečius pagal jų spalvą,
yra atsiskyre į "išrinktąją" religinę grupę
ar partiją ir, tariasi, daug pasidarė tau-
tos labui.

Vienybėje — galybė!

Betarnaujant šio krašto kariuo-
menėje, yra tekę matyti jos per-
sonalui skirtą filmą, pavadintą —
"Don't beasucker", kurioje iške-
liama vieningumo ir tarpusavio
bendradarbiavimo idėja.

Jos pradžioje buvo parodytas
savotiškas susirinkimas vienoje
Amerikos vietovėje, kur tūlas pi-
lietis, užsilpęs ant bačkos, liejo
neapykantos žodžius prieš ne bal-
tosios rasės atstovus, svetimsalius,
masonus, bei kitas jam nepatinkan-
čių žmonių grupes.

Čia filmos centrinėmis figūromis
buvo išryškinti 2 asmenys —
"grynakraujis" amerikietis — ma-
sonas, kitas iš "kraujaus" atvykęs
vengrus kilmės žmogus.

Amerikietis pradžioje su pasi-
gėrėjimu klausėsi anos agitacinės
kalbos, bet, kalbėtojui ištarus ne-
palankius žodžius masonų adresu,
kiek surimėdamas — "kas gi netvarko
su masonais?"

Tada jo kaimynas, minėtas ven-
grų tautybės Amerikos pilietis, —
šiam tariamam grynakraujui ame-
rikiečiui, kuris iki to laiko taip
stropiai saviję ugdė kitų tautų ir
įsitikinimų žmonių neapykantos
mintį, geru pavyzdžiu nurodė Vo-
kietijos valstybę. Jos gyventojai
buvo greitai pajungti nacių par-
tijos režimui, nes jie pasidavė
įvairių kalbėtojų skleidžiamai ra-
sių, tikybos bei įsitikinimų perse-
kiojimo programai.

Tie vokiečiai išmūšė, pažadė-
ję sukurti išrinktąją valstybę
grupei ant žemės rojų, suskaldė
ją į daugelį viena prieš antrą ko-
vojusiu dalių, nes tuo būdu buvo
lengviau su mase apsidirbti, bet
taip pat ir nesunku prieti liepto
galą.

Čia ypatingai reikėtų susimąs-
tyti ir lietuviškiems "bačkiniams"
kalbėtojams, klausantiems žodžių,
kad tik jų religija ir partija yra
pateptoji, o visos kitos — niekai.
Praregėjo vokiečiai, nes jie pasimokė
iš pavyzdžių, patirtų ant savo pačių
kaulio, pradėda pra regėti ir "grynieji"
amerikiečiai, nes jie mato kitų patirtus
pavyzdžius, bet mūsų kai kurie tautie-
čiai dar vis nebeneri apie tokį pra-
regėjimą girdėti.

Žodžiai iš Tėviškės

Iš Lietuvos ateinantieji laiška-
i yra labai retas dalykas ir juose
dažniausia ne per pusę lūpų ne-
prasitaria apie tą priespaudą,

kurį tenka pa- ten likusiems
tautiečiams.

Prieš kurį laiką teko matyti
vienos mokyklinio mūšio mergaitės
laišką, rašytą pereiną žiemą
iš Marijampolės. Ten ji savo at-
vaizdo antrą pusęje rimavo:
"Praėjo vasara, žiedai nuvyto,
Ir žalios liepos numetė lapus.
Einu į rudenio miglotą rytą,
Einu į ateitį, o rodo į kapus..."

Šie per kietos rusiškos cenzū-
ros rankas prasprukę žodžiai, pa-
rodo nuotaikas, kurios dabar vy-
rauja krašte. Ta jautametė mer-
gaitė, kuri laisvos Lietuvos savo
akimis nėra mačiusi, savo ateitį
prilygina kapams. Pagalvojus, ko
gi jai ten galėtų būti: juk jau-
na, o tokiai plačioje Tarybų šaly-
je galimybių daug yra.

Bet ne — atrodo, jog ten yra
vieninga lietuvių dvasia, kuri kur-
sto jaunimo širdis, liepia nebend-
rauti su okupantais ir jiems pri-
mena apie buvusią gražią jų tėvų
šalį.

Gerai priežodis sako, jog nelai-
mė žmones sujungia ir nelaimė
juos padaro atspariais. Kada šia-
me krašte visko pertekęs lietuviš-
kasis jaunimas dažnai nueina sve-
timiesiems dievams tarnauti, savo
ateities tikslu pasirinkdamas vi-
sokius blizgučius, krašte likęs —
gaivina savo dvasią, nepasiduoda-
mas pavergėjams, kurių siūlomą
ateitį kapais vadina.

Bet patriotiškai nusistatę šio
krašto lietuviai jaunuoliai, kurie
dar daugiau mato, negu žalia do-
lerį ir blizgučius, nenuėis su mi-
nia vien tik vardan tos, Lietuvos,
kuri ten toli pasiliko.

E. Tyl.

ga skelbti kalnamųjų kančias, kad
pasaulis pajustu, jog vengija yra
bausiai už vandenilio bombą. Tai
mūsų pareiga, mūsų priesaika, duo-
ta, išeinant pro kacetų vartus. Tą
priesaiką ypatingai prisimename
šiandieną, minėdami mūsų išlaisvi-
nimą.

Ar ne prasminga, kad mums as-
meniskai nepaprastai džiugų ir
reikšmingą įvykį minime ne kur-
riame nors kurorte ar iškilmių sa-
lėje, prie gausiai apkrautų stalų,
bet kapinėse, kur palaidota ma-
žytė dalis mūsų tautos kankinių,
kurie,

"Tėvynės garbę gindami,
Irašė savo kraujumi,
Žmonijai laisvės testamentą".
(Irašas lietuvių paminkle Flos-
senburge).

Meldžiamės už visus nukankin-
tus lietuvius, prisimename Tėvy-
nėje pavergtus, persekiojamus ir
tremiamus, bei Rusijos plentuose
žudomus brolius. Juos visus pris-
simindami, ant kankinių kapo de-
dame kuklų vainiką ir sveikiname
visus, kurie jungiasi kovon prieš
komunizmo tiraniją.

Kun. V. Piktornos, LRbpk Są-
jungos pirmininke laiškas, pasiū-
tas minėjimo dalyviams Flossen-
burge.

Šiemet sueina 10 metų, kai Va-
karų sąjungininkai išlaisvino na-
cių kankintus politinius kalinius.
Tą sukaktį mini visų tautų po-
litiniai kaliniai. Lietuvos Resisten-
cijos buvusių politinių kalinių Są-
junga jau paminėjo gegužės mėn. 8
d., drauge su Tarptautine Politi-
nių kalinių Federacija. Gi Vokietij-
tįj pasilikę lietuviai, kentėję na-
cių ir bolševikų kalėjimuose, su-
kaktį minės birželio mėn. 14 d. d.,
kada sueina 14 metų nuo brolių iš-
laisvinimo iš bolševikų kalėjimų
Lietuvoje.

Sukaktį minintieji suvažiavo
į Flossenburge, kur naciai nukan-
kino ir sudegino 2.480 lietuvių. —
Koplyčioje, kur lietuvių pastango-
mis įtaisytas gražus vitražas, su
Aušros Vartų Dievo Motinos pa-
veikslu, bus pamaldos. Po to, ka-
pinėse, kur yra didingas pamink-
las Flossenburge nukankintiems
lietuviams, Lietuvos Resistencijos
Politiinių Kalinių Sąjungos vardu
bus padėtas vainikas. Sukaktį taip
pat paminės Voice of America iš
Miuncheno.

Tos sukakties proga derėtų pa-
minti mūsų kančios brolius, ken-

ŠŪVIS I ŽIURKĖ

"Dirva" Nr. 20 gegužės 19 d.

V. Rastenis rašo:

Kazio Binkio draugai mėgdavo
pasakoti, kaip jis viščiukus inku-
batorijoje perinęs. Trečioje ar ket-
virtoje pasakojimo dalyje viščiū-
kai būdavo jau išperinti, bet žmo-
na pranešdavo, kad juos užpuld-
nėja žiurkės. Binkis išsigijęs bel-
gišką medžioklinį šautuvą ir ėmęs
tykoti. Žiurkė, nenumanydama,
kad ją atkreiptas šautuvas, žy-
giuoja tiesiai į viščiukų būrį. Tren-
kia šūvis ir... žiurkės nėra, o pora
tuzinų viščiukų augstyn kojom...

Binkis tą pasakojimą girdėda-
mas, griežtai laikydavosi "no com-
ment" taktikos: nei patvirtindavo,
nei paneigdavo. Taip ir nežinia,
kiek tame pasakojime tiesos. Ta-
čiau man jis prisiminė paskaičius

Baltų Tarybos išspėjimą

visiems lietuviams, latviams ir es-
tams, anot kurio, bolševikai sus-
tipinę pastangas infiltruoti į išeiv-
ių organizacijas visokių provoka-
torių, diskredituoti jų veikėjus ir
organizacijas. Tam esą vartojami
labai patriotiniai šūkių, steigia-
mos antikomunistinės ir netgi "ne-
ofašistinės" organizacijos. Todėl
Baltų Taryba ir išpėja Lietuvosius,
latvius bei estus nepasiduoti to-
kioms provokacijoms.

Kas ta Baltų Taryba?

* Ar tai kokia visų lietuvių, lat-
vių ir estų bendra vyriausioji va-
dovybė, vyresnė net ir už mūsų
vyriausiąjį komitetą? Gal tai jau
būsimos Baltijos Federacijos sei-
mas ar egziline vyriausybė, rikiuo-
janti lietuvių, latvių ir estų reika-
lus?

Latviai, kurje neturi nei savo
Vliko, nei vyriausybės, nieko aiš-
kaus apie tokią tarybą nežino. Es-
buvo įstaisė net dvi vyriausybės,
irgi maža ką apie tą tarybą tegir-
dėję.

Posėdyje, kur nutarta paskelbti
kalbamąjį išspėjimą, dalyvavę pen-
ki asmenys: du lietuviai (P. Kar-
velis, K. Žalkauskas), du latviai
(R. Liepinš, A. Šildė) ir vienas es-
tas (pulk. Jakobsen, vienos estų
karių organizacijos pirmininkas,
kaip sako, kiek giminingas su estų
"Vabsais", arba lietuviška ana-
logija kalbant — "Geležiniai Vil-
kais").

Nesigilindamas į tos tarybos
kompetenciją ir autoritetą visų
trijų tautų išeivijai, bandysiu čia
tik paaiškinti, kodėl tos tarybos
išspėjimas priminė aną tragikomiš-
ką Binkio šūvį.

Man atrodo, kad tokio pobūdžio
išspėjimais iš tikrųjų ne tiek apsi-
saugoma nuo komunistinių agentų,
kiek skleidžiami

įtarimo kirminai

i visos organizacijas, į visus bent
kiek veiklius mūsų išeivijos sluog-
nius. Pagal tą išspėjimą, jei išgir-
dai patriotinį šūkį, jei susidūrei su
organizacija, kuri sakosi esanti an-
tikomunistinė, arba kieno nors
akimis žiūrint net panaši į "neofa-
šistinę", tai jau saugokis, nes kaip
tik tokius šūkius ir tokias organi-
zacijas savo tikslams vartoja ko-
munistai!

tėjusius nacių bei bolševikų kalė-
jimuose, o dabar sergančius ir
skurstančius Vokietijoje. Pagal-
bos laukiame pirmiausia iš pačių
buvusių politinių kalinių. Bet jei
atsiras tokių, kurie dar ir nebuvę
kalėjime, ta proga atsitys savo au-
ką, būsimė norėdžiai dėkingi.

Aukas norime gauti iki birželio
15 d., kad spėtume iki sukakties
minėjimo pasiūsti į Vokietiją.
Aukas prašome siūsti LRbpk
Sąjungos išdininko vardu, šiuo ad-
resu: Rev. J. Paransevičius, 32
Dominic St., New York, N. Y.

Vytautas Piktorna
Lietuvos Resistencijos
buvusių politinių
kalinių Sąjungos
pirmininkas

Žinoma, žiurkė gali įsukkti net
ir į geltoniausių viščiukų būrį, bet
kurgi mes nueisim, jei su tokiau
įtarimu įsimis visi vieni į kitus
žiūrėti? Juk tada reikia saugotis
ir bendruomenės, ir Tarybos, ir
Balfio, ir net paties Vliko, nes gi
ir jiems nesvetimi nei patriotiniai
šūkių, nei antikomunistinė veik-
la... Einant toliau, tektų įtarti, kad
gal net pačiai Baltų Tarybai bol-
ševikinis komitetas bus pakisęs
mintį skelbti tokį išspėjimą, kada-
gi jeigu visi lietuviai, latviai ir
estai tikrai pamtų giliai į širdį tą
išspėjimą, tai visas veikimas būtų
bematant superalizuotas.

Informacija,

kuri drauge su tuo išspėjimu patie-
kiama, ne visai patvirtina tą, ką
Baltų Taryba teigia savo išspėjime.
Ji sako, kad Berlyne yra įsteigtas
naujas sovietinis repatriacijos ko-
mitetas, kurio tikslas pagyventi
politinių išeivių viliojimą grįžti
atgal. Tame komitete esanti net
ir lietuviams žinoma N. Vosyliūtė-
Dauguvietienė. Na, ši persona var-
gu ką pavilioja ir dėl jos buvimo
tame komitete nedaug yra pagrin-
do kelti didelį aliarmą.

Duomenų apie planus steigti
naujas organizacijas bei įsamas
infiltruoti agentus, toje inform-
cijoje, žinoma, nėra, ir būtų nuos-
tabu, jei būtų. Kad bolševikams
yra intereso įterpti savo agentus
į jiems priešingas organizacijas,
tai jau senai numanoma, bet kaip
kur jie tai bando daryti, tokių pla-
nų neatidengia. Toks įterpimas la-
bai galimas tu tautybių organiza-
cijose, iš kurių kraštų ir dabar at-
siranda nemaža pabėgėlių, kuriuos
sunku patikrinti, kas jie iš tikrųjų
yra. Iš Lietuvos ir mūsų kaimynų
toki svečiai yra ant pirštų suskai-
tomai. Dėl jų, jei jau ir reiktų ką
ispėti, tai pp. Karvelis ir Žalkaus-
kas galėtų tai atlikti žodžiu savo
tarpe, be jokių viešų išspėjimų.

Taigi, Baltų Tarybos keliamas
aliarmas nėra pagrįstas neįgi jos
pačios turimomis informacijomis...

Mūsų organizacijos veikia atvi-
rai ir gana viešai. Kas jos veikia
— žinoma. Tuos žmones pažįsta-
me. Žinoma, galima būti net iki
tokio laipsnio įtaringsiems, kad im-
tumėm įtarti pavirtus slaptais ko-
munistų agentais net žinomiausius
mūsų visuomenininkus. Gal būtų
kas "agentomanijos" apimtas ims
teigti, kad ir aš, čia pasisakyda-
mas prieš perdetą įtaringumą, ve-
ikiu kaip agentas, migdąs Baltų Ta-
rybos taip uoliai žadinamą budru-
mą. Jei taip, tai toliau jau nebe-
būtų kur eiti, ir Sierovo įsteigtas
komitetas galėtų važiuoti iš Ber-
lyno namo, nes jo tikslas būtų sa-
vaime pasiektas: visi mūsų viš-
čiukai patys save užsikapotų, žiur-
kei ramiausiai tūnant savo urve...

"Neofašizmo" baubas

Labai jau nepatikima, kad ko-
munistų agentai imtųsi kurti va-
dinamas "neofašistų" organizaci-
jas, ir ypač sunkiai patikima, kad
tatai jiems sektųsi. Pagaliau, ne-
galiu atsikratyti išpūdžio, kad
kiek tai liečia lietuvių ar net visų
pabaltiečių išeiviją, tai visos kal-
bos apie "neofašistines" organi-
zacijas yra denunciantiškos kilmės.
Dabar kaimak atrodo, jog kokio
nepatinkamo sambūrio paradinis-
mas "neofašistiniu", yra prankus
ginklas partinėse imtynėse... Štai,
pats dr. Karvelis, išgirdęs apie mū-
sų keturių organizacijų sutarimą,
paskleidė Paryžiuje naujieną, kad
susidarė lietuviškas "neofašistų"
komitetas ir jau gavo iš "neofašis-
tų" internacionalo" (ar toks kur
yra?) net 12 tūkstančių dolerių.

Ar tik ne tuo pačiu sumetimumu bus
atsiradęs ir Baltų Tarybos gėsdin-
nimas, kad "neofašistines" organi-
zacijas Sierovas steigia?

Šį baubą neretai dar bando nau-
doti ir tie mūsų publicistai, ku-
riems tebėra svarbu nukreipti akis
nuo vienos ne visai patogios ap-
linkybės, būtent, kad jų kišenėje
ar bent mintyse tebėra pagarboje
du paveikslai iš keturių "šventų-
jų", garbinamų anapus uždangos...

Denunciantiškių intencijų vertė
yra žinoma. Jų reikšmės gali
būti pavojingas, esant atitinka-
moms sąlygoms. Tačiau šiuo at-
veju tai yra tik kesinimasis netin-
kama priemone. Toks kesinimasis
paprastai laikomas nevertu dėme-
sio".

Keistas fašistinis režimas

Šv. Andriejaus parapijos Fila-
delfijoje įkūrėjas ir dabartinis kle-
bonas kun. J. Čepukaitis, savo 35-
kių metų kunigystės sukakties
proga, korespondentui pasipašako-
damas atliktus darbus (Draugas
V. 26), tarp kitko džiaugiasi, lai-
mingas, 1937 m. aplankęs mūsų
tautos Jeruzalę Lietuvą ir stebėjo-
si kultūrinio ir ekonominiu klestė-
jimu.

Prisimena muziejus, universi-
tetą, "Maistą", "Lietukį" ir kitus
gražius pastatus ir taria: "Šiek-
tik keistoką išpūdį darė buvęs fa-
šistinis režimas". Atseit, nedaug,
tik šiek tiek. Nieko čia stebėtino.
Kiekvienoje šalyje svečias suran-
da įvairių keistumų.

Mums, Lietuvos atkūrimo ak-
tyviai dalyvavusiems, teko matyti
atkūrimo Lietuvoje dar keis-
tesnių dalykų, juos karčiai su ba-
me išgyventi.

Paskutnio demokratinio seimo
laikais, mes girdėjome miesteliuo-
se ir kaimuose pasipylusio prieš-
valstybinio gaivalo liaudžių sako-
mas kalbas, kuriomis visiškai bu-
vo išjuokiama mūsų tikyba, nie-
kinami kunigai... Vyriausybė ka-
taliojosi kas kelintas mėnuo, pa-
juokos objektu paversta. Partijų
politiniai vasalai provincijoje taip
suterorizavo valstybės tarnauto-
jus, kad šie nebežinojo kam, va-
lstybei ar partijai tarnauti. Dva-
siskija (ne visi) įsivėlė į partijų
demagogiją, tuo pačiu kenkdama
tikybai ir valstybei.

1926 m. rudenį katalikiškoji
patriotinė studentija Kauno gat-
vėse raitosios policijos išvejo-
ta; kai kurie studentai, net studentės
policijos sužaloti ir ligonines nuga-
benti. Tai garsiojo Kauno polici-
jos vado svertimtaučio Pfeiferio žy-
gis prieš studentiją, demokratinės
socialistinės vyriausybės įsakymu,
įvykdytas.

Lietuvos su Vatikano konkor-
datas paneigtas, kunigams algų
mokėjimas nutrauktas.

Tai šie, demokratinėje Lietuvo-
je "keistas išpūdis" tokioje atmo-
sferoje iškilo ir subrendo. Gruodžio
mėn. 17 d. padarė tinkamas išva-
das.

Anų keistų išpūdžių nematęs ir
neišgyvenęs ir šio krašto lietuvis,
Gruodžio mėn. 17 d. prasmes pil-
nai suprasti negalės.

Gaila, kad gerb. kun. J. Čepu-
kaitis tuo laiku net du mėnesius
Lietuvoje būdamas, nepastebėjo
"keisto išpūdžio", kai fašistinio re-
žimo jau prieš 9 metus buvo su
Vatikano sudarytas konkordatas,
daugiau Vatikano palankus, ku-
riuo įsteigta Lietuvos bažnytinė
provincija su penkiomis vyskupij-
omis, trimis kunigijų seminarijo-
mis, eile vienuolynų, visai dvasiš-
kijai mokant iš valstybės išdo al-

gas, atitinkamai šelpiant kunigų
seminarijas ir tikybinių organizaci-
jų išlaikomas mokyklas.

Dar didesnė fašistinio režimo
keistenybė būdavo, kad kai kurie
jauni vikarai, prieš valdžią pasą-
kė bažnyčiose pamokslą, ramiai
sau nueidavo į pašto įstaigą ir at-
siimdavo iš valstybės išdo algas.

Ne visuose demokratinuose
kraštuose taip daroma, taip neda-
rė ir Lietuvoje demokratinė val-
džia, o tik "fašistinis režimas", ku-
ris kun. J. Čepukaitiui ir padare
"keistą išpūdį".

Reikia manyti, kad gerb. jubi-
lijato veiklos prisiminime šis "fa-
šistinio režimo keistas išpūdis",
klaidingai pateko. Norėtusi nuo-
sirdžiai linkėti, kad aukštesnų su-
kaktį švenčiant, šie išpūdžiai iš-
nyktų.

Tiesos neaplenkiant, reikia pa-
sakyti, kad skaisčios Tėvynės mei-
les patriotų daug kunigų artimai
bendravo su ano laiko valdžios
žmonėmis, rado bendrą kalbą, vie-
ni kitiems talkininkavo tautos rei-
kaluose.

Niekuomet režimas prieš tiky-
bą nieko kenksmingo nedarė. Jei
ir buvo nesupratimai, tai tik da-
lies dvasiškių iškeliami savo prieš-
valstybine veikla, gynai politi-
niais, partiniais sumetimais, nieko
bendro su religija neturintiais.

Tai kalba ne šie keli žodžiai,
tai kalba ano meto gyvenimo fak-
tai, praeities istorijai labai gerai
žinomi.

Jonas Polekniškis.

BRANGŪS KOVOS IR KANČIOS BROLIAI!

"Viešpaties ranka pastatė ma-
ne viduryje lauko, kur buvo pilna
kaulų... Jie buvo labai išdžiūve..."

Viešpats tarė: Aš duosiu jums gy-
slas, apvilksiu mėsa ir aprauksiu
oda... Duosiu jiems dvasią jiems
dvasią, ir jie bus gyvi... Kaulai at-
gijo, atsistojo ant savo kojų. Atgi-
jusieji kalbėjo: Mūsų kaulai iš-
džiūve, mūsų viltis prarasta... Die-
vas gi jiems tarė: Mano žmonės,
aš jus išvesiu iš kapų ir įvesiu į
jūsų nuosavą žemę... (Ezech. 37,
1—14).

Ši pranašo Ezechielio vizija,
Šventame Raste užrašyta prieš ke-
lis tūkstančius metų, skirta sura-
minti Izraelio tautai, primenant
jai, kad ji bus prikelta ir gražinta
tėvynėn. Tačiau šie pranašo žo-
džiai tinka ir mums, buvusiems ka-
lėjimuose bei kacetuose. Juk ir
mus Viešpaties ranka pervedė per
kacetus, sakyktum, didžiulį mirties
slėnį, kur buvo pilna lavonų ir iš-
kankintų žmonių. Ir mus, lyg tuos
išdžiūvusius kaulus, Dievas ap-
vilko mėsa, išvedė į laisvę, įkvėpė
vilties ir įpareigojo kalbėti žuvu-

sių draugų vardu. Tad ar nuos-
tabu, kad nuolatos girdime žu-
liusių testamentą:

"Pasauliui mūsų pelenai,
Neduos ramybės amžinai,
Kol žus tironas paskutinis".

Dar tik 10 metų tepraėjo, kai
Vakarų sąjungininkai atidarė na-
cių kalėjimų ir kacetų vartus, o
jau retai kas beprisimena naujųjų
amžių kankinius. Jų gi užmiršti
nevalia. Nuolatos turime apie
juos kalbėti! Ne tik kalbėti, bet
šaukte šaukti, nes politinių kalin-
ių kančių užmiršimas yra totali-
tarizmo užnugalis ir parama.

Komunizmas, matydamas, kad
pasaulis greitai užmiršta kankina-
mųjų kančias bei skriaudas, be
skrupulų kankina milijonus žmo-
nių. Tad mūsų pareiga neleisti
užmigtį žmonių sąžinei. Šiandien-
ą, kad ir nerūksta Dachau, Bu-
chenvaldo, Flossenburgo, Aus-
schwitzo ar Majdanek krematori-
jų dūmai, tačiau ir šiuo metu
Rusijos pavergtuose kraštuose kan-
kinami milijonai žmonių nacių
praktikuotu metodu. Mūsų parei-

SPORTO ŽINIOS

Trumpai iš visur

Kelis metus gyvuojanti Kanados sporto apygarda, rodo gražių sportinės veiklos žymių. Jos iniciatyva buvo suorganizuota Mažoji Krepšinio Lyga, kuriai priklausė 6 komandos ir JAV lietuvių sporto klubai. Apygardos ribose šiuo metu yra penki sporto klubai: Toronto — Vėčių ir Aušra, Hamiltono — Kovas, Montreale — Tauras ir Niagara LSK. Apygardos sporto komitetą sudaro: pirm. — A. Supronas, vicepirm. — S. Mackevičius, sekr. — J. Balsys, išdin. — A. Pulkas, nariai — A. Grauskas ir naujai priimtas A. Krasauskas.

— Gegužės 7 d. Toronto Vytis suorganizavo sporto šventę, kurioje be vyčių dalyvavo — Hamiltono — Kovas, Detroito — Kovas, Rochesterio — Sakalas ir Toronto — Aušra. Šventėje įvyko vyrų ir jaunių krepšinio, moterų tinklinio ir vyrų bei moterų stalo teniso susitikimai. Krepšinyje laimėjo Vytis, įveikusi Detroito — Kovą tik po pratęsimo 70:69. Tinklinio susitikime torontietės nugalėjo Sakalą 2:0. Stalo teniso vyrų vienetė pirmą vietą iškovojęs P. Gildys, antruoju palikęs G. Paltaroką, o paspartis pirmą buvo S. Kasperavičius, baigė nugalėjęs G. Gailiūtę.

— Čikagos lietuviai sportininkai yra atžymėti Nemuno išleistame Čikagos lietuvių metraštyje. Čia talpinamas aprašymas ir 4 nuotraukos: Br. Keturakio, P. Tautvaišos žaidžiant su latvių šachmatais. LSK. Perkūnas valdybos ir Perkūno pasiūlymus sportininkų grupės. Anksčiau tos pačios leidyklos leidinyje — Cicero lietuvių, buvo straipsnis apie Cicero lietuvių sportininkus, pailiustruotas J. Šulaičio, E. Šulaičio ir ciceriečių krepšinio nuotraukomis.

— Kazys Baltramaitis sekančiais metais švenčia savo 35 metų sportavimo sukaktį, yra dar ir dabar didelis sporto entuziastas. Jis yra vienas iš pirmųjų, parėmusių Čikagos lietuvių futbolo komandos atgavimą mintį. Lietuvoje Baltramaitis ilgą laiką praleido žaisdamas Kybartų — Sveikatos futbolo vienuolikių.

— Įvykusiame futbolininkų pasitarime Marquette parko aikštėje, kitą susirinkimą nutarta šaukti vėliau. Šiuo metu numatoma praveisti norintųjų priklausyti lietuvių futbolo komandai žaidėjų registraciją. Norintieji įsijungti į futbolininkų eiles, turi užsiregistruoti pas Joną Perkūną, 5708 So. Carpenter St. Telef.: WE 6-4639.

— Aple 15 Čikagos lietuvių futbolininkų, ypatingai iš jaunesniųjų tarpo, šiuo metu pirmenybėse žaidžia už svetimtaučių komandas. Klausutis. Pūdymais atstovauja Slovaks vienuoliki, R. Bužėnas, J. Sadauskas — Falcons. Kiti yra įsijungę į Hansą, Sparta ir kitas komandas. Todėl yra sveikintina mintis šiuos ir nuošaliau nuo aktyvaus žaidimo besilaikančius futbolininkus įtraukti į lietuvių futbolo komandą, kuri Čakagoje galėtų puikiai gyvuoti. Kaip žinome, tokia komanda prieš 4 metus čia buvo įsteigta, bet po kelių sezonų dalyvavimo vietos pirmenybėse tu reėjo likviduoti. Tam pakenkė kai kurių žaidėjų nerūpestingumas, lėšų stoka ir kelių žmonių, susijusių su sportu, vieno dienraščio sporto skyrių, juodi darbai. Paskutiniai metais čikagiškiai futbolininkai susieidavo tik proginiams rungtynėms žaidynėse ar pan.

Tarptautinis sportas

— Roger Bannister, pirmasis žmogus, prabėgęs 1 mylią žemiau 4 minučių laiku, pasitraukia iš mėgėjų tarpo ir žada niekada nedalyvauti sporte. Pranešama, kad jis knyga apie savo sportinę karjerą pardavė vienam leidėjui ir ji pasirodys rudenį. Tuo būdu jis nusizengė mėgėjų statusui.

— Sportininkai galėtų pasiekti geresnių rezultatų, jeigu jie sąžiningiau treniruotųsi ir mažiau valgytų, — sako Kanados tyrinėtojų įstaiga, vad. Sports College, esanti Toronto. Ši ne biznio pagrindu 1944 m. įsteigta įstaiga, remiama YMCA ir Canadian Broadcasting Corporation, padeda kelti sporto ir fizinio tinkamumo standartus. Ji per 9 metus išgaminavo apie 27.000 atlietų, analizuodama jų pasirodymus ir apskaičiuodama, kaip jie galėtų būti pagerinti.

— Barry O'Brien, pasaulio Nr. 1 sportininkas rutulio stūmimo, pirmasis pražengęs 60 pėdų ribą, turėjo pasiteisinti dėl treniravimo si prieš saulės užtekėjimą. Sakoma, kad kartą pamatę jį piliečiai 4 val. ryto su geležiniu rutuliu rankoje, paaukė net policiją. O jis pats dėl to aiškino: "Aš išbūdau naktį su nauja ideja mano formai pagerinti. Tada turėjau ją įgyvendinti, kol ji buvo šviežia mano mintyje".

— Braunschweig'e įvykusiose rungtynėse Karlsruhe SC įveikė Schalke 04 3:2 (1:1) ir tuom laimėjo Vokietijos Futbolo Sąjungos komandinę taure. Rungtynes stebėjo 25.000 žiūrovų.

— Rusija pakvietė Vokietijos

futbolo vienuoliki, 1954 m. pasaulio meistrų, draugiškoms rungtynėms Maskvoje, numatomoms liepos mėn. 21 d. Vokietijos Futbolo Sąjunga (DFB) šį pakvietimą dar svarstys, nors yra maža vilčių, kad iki to laiko vokiečiai galėtų patenkinti sovietų pageidavimą. E. S.

VASARIO 16 GIMNAZIJOS

Sporto šventė

Gegužės 1 d. įvyko sporto ir lengvosios atletikos varžybos tarp Gimnazijos žemesniųjų klasių ir vokiečių pradinį mokyklų komandų. Jaunieji abiejų tautų sportininkai susirinko Gimnazijos kieme ir iš čia bendroje rikiuotėje nužygiavo į sporto aikštę. Varžybų stebėti susirinko nemažas žiūrovų būrys.

Ši sporto šventė buvo valstybinio mastu pravedamų sportinių žaidimų (Bundesjugendspiele) — grandis. Daugiausia taškų (55) gavusieji bus pristatyti valstybės prezidentui Heussui ir bus jo apdovanoti bei atžymėti garbės diplomais.

Šventėje buvo prarastos šios varžybos: šokimas į aukštį, sviedinio metimas į tolį, bėgimas trumpomis distancijomis. Varžybose dalyvavo abiejų tautų 12—14 m. amžiaus mokiniai ir mokinės. Futbolo rungtynes laimėjo vokiečių pradžios mokykla santykiu 2:1 (2:0). Rungtynėms vadovavo Gimnazijos kūno kultūros mokytojas Gailius.

Atskirose lengvosios atletikos šakose kai kurie Gimnazijos mokiniai gerai pasizymėjo ir surinko nemažą taškų. Tenka paminėti: Gerdą Kušneraitę, surinkusią 54,5 taškų, Eriką Bazėnaitę, surinkus 52,5 t., Ireną Janušaitę — 50,5 t., Rudolfą Valdukaitį — 56 t., Bronių Čepulevičių — 55 t. ir Helmutą Eiduką — 50,5 t.

New Yorko studentams

Liepos 4 d. savaitgalį New Yorko studentų Santaros ir Šviesos sambūrio skyriai rengia stovyklą YMCA Tacot Camp, prie Port Jervis, N. Y. Perna New Yorko santarpių studentų surengta išvyka ponų Deveikių ūkyje, sutraukė 150 dalyvių iš rytinių pakraščių. Pažymėtina, kad šiais metais tokiam skaičiui tikrai bus neįmanoma surengti nakvynių, jei nebus užsiregistruota iki birželio 12 d. pas A. Ratą, 420 Riverside St., New York 27, N. Y., tel.: MO 6-4038, arba pas D. Gasūną, 396 Wallabout St., Brooklyn 6, N. Y., tel.: EV 8-2827.

Is lietuviu gyvenimo PASAULYJE

CLEVELAND, OHIO

CLEVELAND, Ohio

LAS skyriaus narių susirinkimas įvyko š. m. gegužės 21 d. p. Z. Peckaus bute. Skyriaus pirmininkas, atidaręs susirinkimą ir supažindinęs dalyvius su dienos darbotvarka, pasiūlė išrinkti darbuočių prezidiumą. Pirmininku išrinktas I. Gatautis, sekretorium — Vyt. Pašakarnis. Išsamų ir nuoseklų pranešimą apie įvykusį LAS JAV Vietininkijos atstovų suvažiavimą padarė J. Virbalis. Nupasažo pirmojo suvažiavimo eiga, paminėjo svarstytus klausimus, atkreipė dėmesį į padarytus nutarimus. Paaiškėjo, kad suvažiavimas buvo gausus ir darbingas. M. Ratkus supažindino narius su skyriaus veiklos planu. Šiuo klausimu pasidalinus mintimis, einama prie sekančio darbotvarkės punkto — valdybos pertvarkymo, todėl ir veiklos gairės paliekamos naujai valdybai. Iš jau minėto pranešimo apie suvažiavimą patirta, kad į vietininkijos valdybą, daugumas narių išrinkta iš mūsų skyriaus ir beveik visi buvo valdyboje (skyr.). To pasekoje, valdyba pasitraukė ir susirinkimui pasiūlė išrinkti naują. Šį kartą ir čia pasirodė ta nemintis, kaip kad yra daugelyje organizacijų — atsakinėjimas būti renkamu...

M. Blynas skaito paskaitą: Lietuvos politinės partijos ir Lietuvos Atgimimo Sąjūdis. Esant vėlyvam laikui, prelegentas skubotai pabrėžė eilę minčių apie įvairias politines partijas ir padarė palyginimą su Sąjūdžiu. Tema įdomi, plati ir intriguojanti, bet jau minėta, kad dėl laiko stokos, nebuvo pilnai išvystyta. Galimas daiktas, kad prie šios temos dar teks grįžti. Diskusijose reikėsi visa eilė s-mo dalyvių. Baigiant susirinkimą, A. Juozaitis priminė, kad atkreiptum dėmesį į LL reikalus, visais galimais būdais remtum. Taip pat palaikoma mintis, kad greičiau išieyti į gyvenimą spaudos bendrovę. Susirinkimas buvo pakankamai gyvas. Dalyvių vardu kurtas padėkoti mieliems šeimininkams už suteiktas patalpas, o prezidiumui už ryžtingai prarastą susirinkimą.

— Sol. P. Kovelis, iš Hamiltono, Kanada, buvo atvykęs pas savo bičiulius J. A. Jankus ir ta pačia proga dalyvavo LAS skyriaus

narių susirinkime, kaip svečias.

— K. Žukas, buv. steig. seimo

atstovas ir krašto apsaugos ministeris, nežiūrint seno amžiaus, gyvai reikišiai visuomeniškose veiklose. Š. m. gegužės 22 d. visuomenė skaitė paskaitą apie komunizmą. Pakankamai plati tema, kuri reikalauja gilesnio dėstymo, buvo greitomis perbėgta, tad nepaliko tvirtesnio įspūdio. Vėliau, šiuo reikalu išsamesnių minčių, pastabų ar patikslinimų pareiškė: P. Stravinskas, J. Virbalis, prof. J. Gravrogas, St. Barzdukas, J. Liūdžius. Klausytojų — trisdešimt. Rengėjas — LB apylinkė.

— Čiurlionio Ansamblio ir muz. A. Mikulskio minėjimas praėjo sėkmingai. Ir koncerte ir vaizdėse dalyvių buvo apstu. Ypatingą įspūdį paliko Vytauto Didžiojo Kanata, diriguojama muz. Stp. Sodeikos. (Apie koncertą bus atskiras straipsnis, todėl šiuo atveju man tenka susilaikyti nuo yvertinimo ar net pervertinimo. Man rūpi kitu reikalu atviriau pasisakyti).

Komiteto posėdžiuose buvo daug kalbėta ir prieita išvados, kad šis sveikintojai gali pareikšti savo jausmus jubiliatams. Su apgalvotumu tenka pažymėti, kad šis reikalas kai kurių vadovaujančių asmenų buvo suniekintas.

Organizacijų pareigūnai, kurie norėjo sukaktuvininkus sveikinti, turėjo apie tai pranešti bankieto vadovui. Kas buvo ir padaryta, bet labai nustepta, kad nebuvo galima sulaukti ir išgiršti iššaukiant kai kurių organizacijų ir net gyvai einančių į gyvenimą. Mat, neatitinka p. Toastmasterio demokratiniais principais. Linkėtina, kad tokiems reikiams vieną kartą būtų padarytas galas.

— Pakankamai ilgai lauktas, š. m. gegužės 20 d. įvyko LTA Sambūrio narių susirinkimas. Aptarus įvairius organizacinius reikalus, patvirtintas valdybos nutarimas, kuriuo 16 Vasario gimnazijai pasikirta \$ 50, ir eita prie paskaitos. Dr. inž. A. Nasvytis pasirinko plačios apimties paskaitą, tema: Pasaulinės politikos realybė ir mes. Nors ir pabiromis mintimis klausytojai buvo supažindinti su praėjusių ir dabarties pasaulinės politikos įvykiais, bet vaizdas ir nuotaičios paliko gerą įspūdį. Po to sekė

gyvos diskusijos, kuriose aktyviai reikišiai J. Antanaitis, J. Virbalis, K. Budrys, J. Čiuberkis, St. Lazdinis. Prelegentas pasistengė į paklausimus ar pareikštus mintis atitinkamai atsakyti. Dr. inž. A. Nasvyčiui, kaip išrinktam į LB Tarybą, palinkėta sėkmės ir pareikšti pageidavimai, kad nuosirdžiai rūpintųsi lietuvių išlaikymo problemomis, tautinės kultūros puoselėjimu...

— Iš mūsų apylinkės į LB Tarybą išrinkti: St. Barzdukas, A. Mikulskis ir A. Nasvytis.

— Dr. V. Misiulis, laisvės kovų dalyvis, veiklus visuomenininkas, šiomis dienomis lankėsi mūsų apylinkėje. Labai sielojasi Lietuvos likimu. Renka medžiagą ruošiamam darbui apie Lietuvos praeitį (tam tikrus epizodus, siauresnes apimties).

J. Veprynas.

DETROIT, Michigan

LAS Parengimas.

Liepos 3 d. 1 val. Detroito skyriaus ruošia parengimą — išvažiavimą į gamtą p. Binkevičienės ūkinį plotą Liberty parko. Yra numatyta įdomi programa. Parengimas bus filmuojamas.

Trėminų minėjimas.

Birželio įvykiams minėti, yra sudarytas Pabaltijo komitetas, kuriam šiais metais iš eilės pirmininkauja latvių atstovas. Minėjimas ruošiamas birželio 12 d. 4 val. p.p. Tarptautiniame Institute, 111 E. Kirby St.

— Gegužės 22 d. Detroito lankėsi p. Černienė ir svarstė galimybes įsteigti Birutių skyrių. Sudarytas organizacinis komitetas.

Skautų žinai

Norintieji važiuoti į bendrą skautų stovyklą, kuri įvyks mokslo metais pasibaigus, registruojasi pas savo draugininkus. Registruojantis reikia įmokėti \$ dol. Stovyklauti bus priimami, pagal atskirą susitarimą, ir ne skautai.

— Neringos knygyne dar galima užsisakyti enciklopediją nuo I tomo.

EVA PERON MANO GYVENIMO PRASMĖ

(Tėsinys)

Generolas sutiko su mano nusistatymu.

Todėl aš tęsiu savo rūpestį su puolusiais peronistais, išstumtais, ar į nelaimę patekusiais.

Ir daugelį atvejų suradau juose sąlygų, kad juos panaudojus kitam reikalui, nukreiptam kitu keliu ir davė gerų vaisių.

Prisiminiau apie šią keistą savo misiją, rašydama straipsnius, skirtus socialinei pagalbai, nors ši pareiga pasirūpinti draugais nelaimėje nepriklauso socialinei pagalbai, tačiau yra vadovaujama tuo pačiu teisingumo pajautimu ir ta pačia meile, kaip ir aš.

Kiti, kurie niekad nėra išgyvenę nepasisekimo, ar blogo momento, ar sudužimo nežiūrint į gerus norus, negali sau įsivaizduoti tokią sunkią panašią padėtį.

Visi šalinasi nuo to, kurį mato puolus.

Visi labai noriai užmiršta apie jį. Šiuo atžvilgiu žmonės privalėtų būti geresni. Visi. Ir mes, peronistai.

Mes užmirštame peronistų peronistinę tiesą, kuri sako: "peronistui nieko nėra geresnio, kaip kitas peronistas".

Tai jau anksčiau pasakiau, bet tai reikia dažnai kartoti, kad nie-

kas jos neužmirštų ir kad mes ją pildytume.

Ir šiuo atžvilgiu turime skirtis nuo oligarchijos.

Jie pasidare turtingi ir galingi per kitų sunaikinimą ir nelaimę. Mes negalime būti kaip jie.

Todėl ir rūpinuosi pagelbėti kritusiems draugams.

Kad nesijausčiau turinti oligarcho sielą: egoistinę, kurčią, niekam kifniam netinkančią.

Manau, kad po šito paaiškinimo mane kiek geriau supras tie, kurie ne kartą negalėjo suprasti šio "sirdingumo".

Virš to, jeigu dar kam liktų kiek abejonės, aš jo paprašyčiau prisiminti tik vieną dalyką: kiekviename puolusiame peroniste aš jaučiu savo apleidimo stovį, kurį išgyvenau aš, 1945 metų spalio mėnesį... kada visos durys man buvo uždaros, lygiai kaip ir visų sielos!

XXXVI.

..MANO DIDŽIAUSIOJI GARBĖ..

Tikrumoje, šitie užrašai man išėina taip, kaip man išėina, bet kuri iš mano dienų, kuriose viskas galvotrūkiškais maišosi: sindikatų audiencijos, socialinė pagalba, oficialūs aktai, protokoliniai vizitai, politika, rūpinimasis ma-

no įstaigų ėjimu... ir dar daug kitokių dalykų, kuriuos nežinočiau į kurią stalinę reikėtų paskirti!

Vienas darbas veža kitą ir nieko kito negalima daryti, kaip žengti pirmyn. Aš jau dabar apgalvestauju, kad gyvenimas, nors ir ilgiausias, tikrumoje vis yra trumpas, nes esama perdaug dalykų, kuriuos per tą trumpą laiką reiktų atlikti.

Tačiau tai dar nėra taip bloga, kaip kad būtų kita galybė. Dievas žino, kaip nuobodu būtų man gyventi, jei aš to laiko turėčiau virš reikalo!

Socialinės pagalbos audiencijos mano privertę praskirti kitus mano gyvenimo veiklos kelius.

Kada pradėjau išklausinėti vargšų skundus, supratau, jog dalykas neglūdi vien tik šių reikalų išsprendime. Svarbiau, negu juos išklausti, yra juos patenkinti.

Jie prašo. Ir jie prašo todėl, kad jiems pasakėme, jog jie turi teisę prašyti to, ko neturi iš praeities visą šimtmetį trukusios beataidairinės eksploatacijos ir neteisybės.

Todėl turime pareigą duoti jiems tai, kas yra teisinga, kad prašytų.

Ir tuo tikslu turėjau suorganizuoti savo pagalbą.

Kad galima būtų duoti jiems savo drabužį, įrankius, lovas, čiuršinius, siuvimo mašinas, statybos medžiagas ir t. t., turėjau sudaryti dideles atsargas, kuo dabar ir didžiujosi.

Kad galėčiau jiems duoti gyvenamą butą, turėjau pirma jį pas-

tatyti, o kad galėjus juos statyti, turėjau suorganizuoti technikų ir darbininkų grupes ir pasiūsti juos statyti visame krašte.

Kad patenkintus slėgiantį patogės trūkumą, kokiame neretai atsideria, ne dėl savo kalties beturtės šeimos, ir iki ateis galutinis tų reikalų išsprendimas, turėjau pastatyti "laikinius židinius", kur galėtų pasitalpinti šeimos su vaikais, patekusių į nelaimę.

Kad aprūpinus neturintius prie gaudos senelius, turėjau statydinti senelių prieglaudas.

Iš mažiukų gaunamieji žaisliukų prašymai privertė mane pagalvoti, jog būtų geriau, kad šios dovanos juos pasiektų tinkamomis dienomis, kiekvienais metais per Tris Karalius: Ir Fundacija tai vykdo atsimindama, kad Perono Naujojoji Argentinoji vaikai yra "vieninteliai privilegijuotieji".

Panašiai yra ir su obuolių vynu bei saldžia duona, kurie per Kalėdas pasiekia mūsų Tėvynėje visų vargšų židinius, kaip Perono meilės simbolis liaudžiai.

Kad galėjus duoti pastogę vaikams našlaičiams ar pamestiniams, reikėjo suorganizuoti mokyklų — židinių statybą ir juos išmėtyti po visą kraštą, nes visur skurdas turi vaikus savo aukomis.

Ir taip iš lėto gimė visa tai, kas dabar jau yra tikrovė; ir taip tarsi aplinkybių jėgos varoma visa tai augo.

Visa tai turi savo pirmutinę priežastį aną mano 1946 metais išėjimą į gatvę ir pasisiūlymą liau-

džiai, kaip Evitos nuoširdumą.

Ir nesigailiu tai padariusi.

Darbas yra didelis, bet pilnas didelių ir mažų džiaugsmų. Prie mano didelio uolumo statyti, prie mano įkarščio daryti didelius dalykus, kuo užsikrėčiau nuo Perono, kartais man susikomplicuoja planai... ir paaiškėja dideli nepatogumai.

Tiesą sakant, tie sunkumai dabar daugiau vargina mano bendradarbius, negu mane. Aš jau pripratau matyti, kaip susitvarko dalykai iš pažūros visai neišsprendžiamai, ir todėl nei vienas iš jų manęs ypatinai nevargina.

Dievas yra daugiau Dievas vargšų, negu turtuolių... ir be to — kaip pratęs yra sakyti Peronas — Dievui reikia pagelbėti, kad Jis mums pagelbėtų.

Ir manau, jog su savo Fundacija mes Jam tinkamai einame į talką!

Darbas, kurį mums užduoda kurios nors įstaigos sukūrimas, yra atlyginamas džiaugsmu jas pavertinant, matant jas tarnaujant vargšams, pilnas vaikų, senų, bėmarškinai, bent kiek laimingesnių, negu anksčiau.

Niekada taip nesidžiaugiu darbu vaisiais, kaip tada, kada generolas aplanko mano įstaigas... daug kartų drauge aplankome vaikų miestą, laikinuosius židinius, senelių ir vaikų prieglaudas, Tarnautojos Židinį, darbininkams pastatytųjų namų kolonijas.

Labai džiaugiuosi, matydama laike tokių vizitų laimingą Pero-

no veidą. Šitas nuveiktųjų darbų apžvelgimas sutelkia jam poilsio ir paskatinimo juo sunkiam žygi, reikalaujančiame tiekios pastangų ir tokių kovų.

Ir geriausiaji man premija yra jo paskatinantis žodis ir jo dėkingumas. Daug kartų jis mėgsta man pasakyti:

— Valdžia nieko tokio nebūtų galėjusi padaryti. Valstybė dar neturi "sielos", ji neturi "mistikos". O tokių dalykų negalima padaryti be meilės.

Ir nors daugelis mano, kad aš jau turėjau priprasti prie generolo pagyrimų, tačiau yra tiesa, jog joks manęs dekoravimas, jokia premija neatrodo man geresnė už jo žodžius.

Kada atidengiamė mūsų įstaigas, visada tuose aktuose dalyvauja Peronas. Aišku, jis yra pirmasis iš pakviestųjų, yra garbės svečias.

Šios rūšies aktai yra labai prastai.

Pasakau keletą žodžių, pavesdama jam šią įstaigą.

Paskiau jam pavesda savo darbą darbininkai, kurie tą įstaigą sukūrė, įdėdami daug meilės ir kartais nemaža pasiukojimo.

O paskiau Peronas mums dėkoja...

Daugelį kartų pabaigus man savo trumpą prakalbą, jis mane premijuoja pabučiavimu į kaktą.

Niekas negali įsivaizduoti, ką reikiama man šis jo dėkingumo įrodymas.

(Bus daugiau)

J. A. V. krikščionių bažnyčių dignitorius

Baisiųų Birželio Dienų minėjimo proga, Baltijos Laisvės Komiteto pirmininkai išsiuntinėjo tokio turinio atsisaukimą, adresuotą visų Amerikos bažnyčių dignitoriams:

"Melskimės ir kovokime už Laisvę!

Lietuvos, Latvijos ir Estijos Laisvės Komitetai, kurie kovoja visomis priemonėmis prieš komunistinį gyvenimo būdą, kaip Antikristo įkūnijimą, daro visa, kad jų kraštams būtų grąžinta laisvė. Lygiai prieš penkiolika metų bolševikiškasis komunizmas sulaužė visas sutartis ir konvencijas ir okupavo jėga mūsų kraštus. Vos suspeję įvesti savo teroro ir spaudos režimą, komunistai tuoj pat pradėjo persekioti bažnyčias. Daugel dvasininkų ir tikinčiųjų buvo nužudyta, uždaryta kalėjimuose arba išvežta į Sibirą ir į kitas tolimas vietas Sovietų Sąjungoje. Šie tragiški faktai yra gerai žinomi laisvojo pasaulio sąžinei.

Kokia yra šiandieninė padėtis?

Didžiausia nuodėmė, kokią bedieviškasis komunizmas šiuo metu vykdo, yra jaunimo korupcija. Jis yra treniruojamas istorinio materializmo dvasioje, kuris veda į ateizmą. Baudžiamasis Sovietų Sąjungos kodeksas, kuris buvo įvestas Pabaltijo kraštuose, kartu su teroro režimu, uždraudė tikėjimo mokymą ir įvedė žiaurias bausmes tiems, kurie įsdrįstų nepaklusti šių nuostatų. Antrą baisią nuodėmę komunistai pildo, versdami bažnyčių dignitorius tarnauti jų tariamąją taikos propagandai, nuodėmingajam "sugyvenimui" ir komunistiniam gyvenimo būdui palaikyti.

Giliai įskaudindami žmonių sielas ir apilėsdami jų išgyvenimo šaltinius mūsų kraštuose, komunistai ruošia platesnius planus visam pasauliui pavergti. Jau vien dėl šio fakto laisvosios tautos nebegalį jaustis saugios.

Mūsų dvasiniai ir fiziniai kenčiančiosios brolius ir seses, kurie žuvo ar miršta už Kristų Komunistinių agresorių rankose, prisiminti:

Mes maloniai prašome pasimelsti už juos š. m. birželio 19 d., kada sukanka penkiolika metų, kaip Pabaltijo kraštai neteko laisvės ir nepriklausomybės.

Te mūsų maldos padeda juos išlaisvinti nuo dvasinių kančių ir fizinio pažeminimo, kad jie vėl galėtų garbinti Viešpatį taikoje ir laisvėje ir, kad tebesančios laisvos tautos būtų apsaugotos nuo joms grąsinančio pavojaus.

Meldžiame Dievo palaimos Jūsų bažnyčiai.

IŠ SKAUTŲ PASAULIO

Skaučių įžodis Waterburyje

Waterburio skautės: Ald. Kalvaitytė, V. Kiaunytė, N. Lembergaitė, D. Malakauskaitė ir Z. Šližytė, miške prie laužo davė vyresniosios skautės įžodį, kurio apeigas pravedė sktn. O. Saulaitytė.

Jamboree Kanadoje

Rugp. 18—28 d. d. prie Niagaros įvykstanti pasaulinė skautų jamboree yra aštuonji. Čia bus atstovaujami skautai 50-ties kraštų. Jamborėj stovyklausi ir tarpautinė skautų dr. vė, kurią sudarys skautai iš anapus geležinės už dangos. Jai vadovaus kanadiečių sktn. Da Silva, o jo adjutantas bus lietuvis vyr. sl. Piečaitis iš Montrelio liet. skautų tunto. — Dr. je bus viena lenkų, viena vengrų, viena lietuvių skiltis (iš Montrelio tunto) ir gal dar viena sudarytinė lietuvių skiltis iš kitų vietovių. Oficialiai lietuvius galės atstovauti 15 mūsų skautų.

Jamboreę svečiams lankyti bus galima rugp. 20—27 d. d. kasdien nuo 2 val. p. p. iki 10 val. vakaro. Mokestis — 25 c. svečiams, o uniformuotiems skautams — veltui.

Atidarymo iškilmes ir paradas bus rugp. 20 d. 2:30 val. p. p. Pasirodymai bus kasdien 2:30—4 v. p. p. Bendrieji laužai pradedami 8 val. vakaro.

Didesnius reprezentacinius vietus atsiųs šių kraštų skautai: JAV — 1.500, Anglija — 990, Prancūzija — 900, Italija — 140, Meksika — 145, Vokietija — 120, Venecuela — 72, Belgija ir Šveicarija — po 50, Švedija — 30, Suomija — 20.

Bostono "Žalgirio" tuntas

Šis tuntas 100% prenumuoja "Skautų Aidą". Senųjų "Lapinių" skautų vyčių būrelis šiemet surinko 138 "Sk. Aido" prumeratas, iš kurių 21 yra garbės prumeratos.

Bostono skautų tėvų komitetas, skautams paremti, birželio 26 d. Romuvos parke Brocktone rengia nuotaikingą gegužinę Bostono ir apylinkės lietuviams.

Čikagos Jūrų Skautų Tuntas

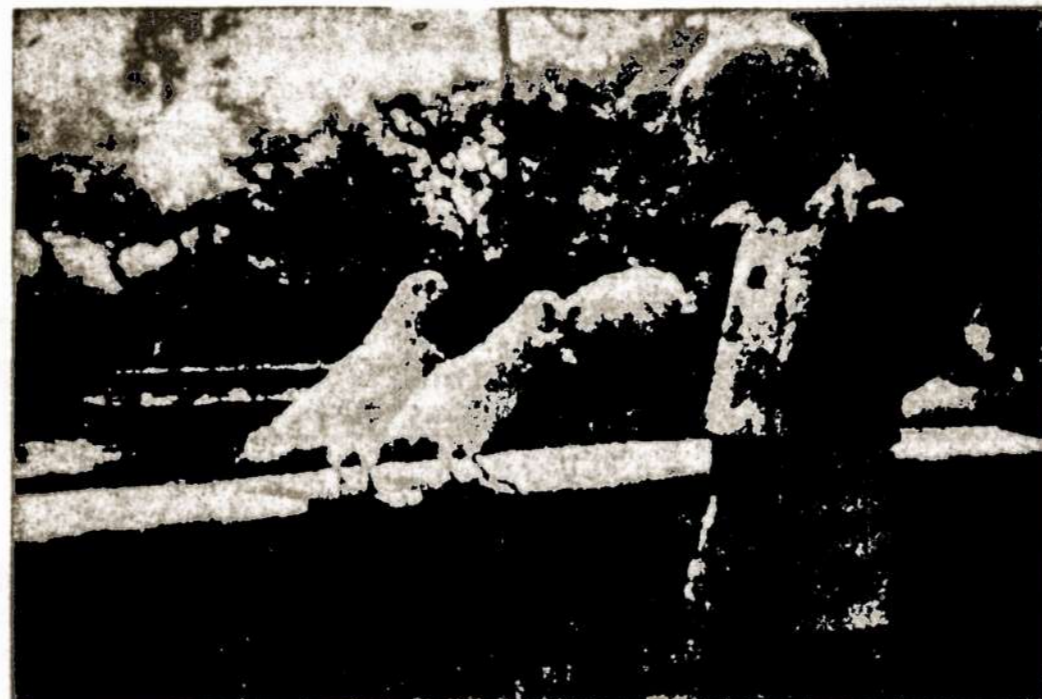
Jūros skautai ir skautės buvo surengę puikų vakarą. Prie vakaro pasisekimo ypatingai daug prisidėjo šio tunto Tėvų Komiteto moralinė ir materialinė parama. Jaunieji jūreiviai dėkoja p. p. J. Tumui, Sereičiui, J. Balskui, Barodicai, Jacinevičiui, E. Nakučiui, Šlenienei ir Barodicenei.

Dr. R. Kastys perdavė Čikagos jūros skautams savo klasinę jo "Snipe". Pernai ši jole dalyvavo "Daily News" regatoje. Mūsų skautai turės gerai pasitempti, kad rudenį galėtų dalyvauti šioje regatoje. Dabar Čikagos skautai turi tris dideles joles ir stotisi 3 mažesnes skrajojančias joles. Be to,

turima irklinė valtėlė ir motorlaivis, kurie naudojami susisiekimui su jolėmis.

Dr. J. ir K. Aglinskai savo namo rūšį (5717 S. Richmond Ave.) užleido jūrų skautų būklui. Jūrų skautai nuoširdžiai dėkoja dr. J. ir K. Aglinskams už šią reikšmingą auką.

Jūrų skautai porą dienų viešėjo karo laivyno mokykloje, Waukegane. Ten pravesose plaukymo varžybose gražiai pasirodė J. Butkevičius, T. Markvardas ir B. Urbonas. Parodomojo žygiavimo pratinime, kuriame dalyvavo 800 skautų, laimėjo grupę, kurios pirmąją gretą sudarė lietuviai jūrų skautai. Skautų pratimus ir varžybas stebėjo JAV karo laivyno admiralas, aukšti kariškiai ir skautų vadovybė. Mūsų jūrų skautai gavo keturis medalius už laimėjimus plaukymo varžybose ir devynis diplomus už pavyzdingą žygiavimą.

Balandžiai stebi berniuką

AUTO TAIŠYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Fire-tone padangos, baterijos ir automobiliams dalys.
1934 W. 59th Street Tel.: GROvehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

HARDWARE-WALLPAPER-PAINT

Sporto įrankiai, stiklo gaminiai ir langams stiklai, dažai, sienoms popierius, vandentiekiai ir elektros įrengimams reikmenys, indai.

Ką paklausi — viską gausi ir neapsigausi. Kalbu lietuviškai, mėgstu lietuvius ir mane lietuvių mėgsta.

CHARLES GOLDMAN, Telefonas: YArds 7-2222.
3303 So. Halsted St., Chicago 8, Illinois.

MODERNI LIETUVIŠKA

KIRPYKLA

Sav. VALTER REKAŠIUS
752 West 33 St.

Užėik nusikirpti pas savo tautietį sulig savo skoniu ir pageidavimu. — Būsi patenkintas.

Jeigu Cicero Tu aplankysi, Nepamiršk aplankyti Šeflerių, — Čia bičiulių tikrų įsigysi, Pailsėsi po sunkių darbų...

CLUB
JOANA

1500 So. 49 Ave., Cicero, Ill.
Telef.: OLYmpic 2-6232.

Erdvi ir puošni salė vestuvėms ir kt. parengimams.

Joana ir Zigmąs Šefleriai. Illinois Telef.: TOWNhall 3-9601

BALDŲ IR ĮVAIRIŲ DAIKTŲ saugus, greitas, tvarkingas ir nebrangus

PERKRAUSTYMAS

Jokio kainos skirtumo nėra bet kurioje Chicago kolonijoje gyvenantiems bei persikeliantiems. Gera aprauda.

Antanas Vilimas

3415 So. Lituania Ave. Chicago, Ill.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškomi Zuzana Batkėnienė - Abramikaitė, duktė Jono, gm. 1890 m. Rygoje ir inž. Petras Batkėnas, gimm. 1887 m., turimomis žiniomis, po kapituliacijos gyvenę Austrijoje.

Pajieškoma Petronėlė Schutziennė, 1944 m. gyvenusi Rytų Vokietijoje.

Artimųjų pajieškomi Julijonas Vaitiekūnas, gim. 1887 m. Lietuvoje, Panevėžio apskr., Rozalimo km. ir Adelė Voicehauskaitė, mokinė, gim. 1929 m. Rozaline, Panevėžio apskr.

Augščiau minėtiems asmenims yra labai svarbių žinių iš jų artimųjų. Patys pajieškomeji arba žinantieji jų adresus, prašomi tuoj sau susisiekti su PLB Vokietijos Krašto Valdyba adresu:

Litaisches Zentralkomitee, (17-a) Weinheim / Bergstr., Postfach 233.

Mylimai motinal ir uošvei

A. A.

AGNIETEI MORKŪNIENEI

mirus, Viktorijai ir žentui Algirdui Karaičiams, reiškiamo nuoširdžią užuojautą, kartu liūdėdami —

RIMAI ir GŪDAIČIAI

BUICK'AS

LIETUVIŠKAS

AUTOMOBILIS

Geriausiai atsigavinsi ir kitus pavaišinsi, pirkdamas pas sąžiningą lietuvių Rimką

NEW LIFE — LIQUORS,
3232 South Halsted Street.

Perkant didesniais kiekiais, daroma nuolaida.

Sutvarkykite Laiku Savo Automobilį COMPLETE AUTO SERVICE

4542-44 SO. WESTERN AVENUE

Tel.: CLIFFside 4-0079

Sav. Stasys Dapkus, prityres mechanikas, turis moderniausius įrengimus, gerai ir nebrangiai pataiso karoseriją ir nuodėmą, taip pat sureguliuoja motorą, kad tuoj pat naudotų benzine ir alyvą. Jis šioje srityje dirba nuo 1936 m., taip kad je darbu būsite patenkinti. Namų tel.: WA 5-7580.

27 metai patyrimo siuvime

1. Pigiai, greitai ir gerai siuvu naujus drabužius, senus išvalau, pataisau ir persiuvu pagal Jūsų skonį.

2. Plaunu ir prosinu baltinius.

3. Už mažą atlyginimą išnuomuoju pasiskaityti knygas.

MARTYNAS VIDRA,

3558 So. Halsted St., Chicago, Ill. Telef.: YARD 7-6035

DAINOSE APDAINUOTA IR PASAKOSE APSAKINĖJAMA

KARČIAMA RUŽAVA

(MEISTER BRAU TAVERN)

DABAR randasi Chicagoje, 2532 W. 47 St., Brighton Park
Sav. V. PRANCŪZEVIČIUS. Tel.: VIRginia 7-2429

ARS-FOTO STUDIJA

3210 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.

Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus. Aprūpina gera filmine medžiaga.

Didelis pasirinkimas

Laikrodžių ir Brangenybių

Vietoje ir Europoje gamintų laikrodžių sąžiningas pataisymas už žemas kainas

A. R. JUNEVIČIUS IR SŪNUS

3317 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Virš 50 metų veikia dieną ir naktį

Ne tik patarnauja, bet ir broliškus patarimus duoda apie

ĮVAIRIAS APDRAUDAS.

Kreipkitės į

JOHN F. E U D E I K I S

Laidotuvių Direktorius

Tai yra seniausia ir didžiausia laidojimo įstaiga.

4605 — 07 So. Hermitage Ave. Tel.: YArds 7-1741 ir 7-1742,
arba — 4330 — So. California Ave. Tel.: LA 3-0440.

Koplyčiose veikia moderniški oro keitimo įrenginiai

Jonas Kanis

MALONIAI KVIEČIA ATsilankyti

ir PAMATYTI

100% VIRGINIA VILNOS,

DVIGIRALAVIS TURTAS